АБИН ЖЭЛЭЭР, УЛААН ГАЛСТУК!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

1921 оной 21-һээ гарана | № 116 (13830) | 1972 оной майн 19, пятница | Сэн 2 мүнгэн

ТҮСЭБТЭ ЮҺЭДЭХИ

ЭРШЭ · ШАНАР ДЭЛИСЭ

ЁР НОРМО ДҮҮРГЭНЭ

…тын бүхы хүдэлмэ…ргэнөөр, һайн ша…ар хэжэ дүүргэхэ, … газарай хүрьһэ…иг нойтые нэгэшье …йн тула Дабаатын …ин механизатор…үүшын үдэрһөө эр…шангаар хүдэлнэ. …тделениинхид Бэ…гэз совхоз дотор … таряае бултанһаа түрүүн 12 хүдэлмэриин үдэр соо тарижа дүүргэхэбди гэжэ уялга абаһан аад, тэрэнээ 10 үдэр соо тарижа дүүргээ.

Эндэхи эрхим тракторист Ф. Ф. Никоновэй жолоододог тарилгын агрегат эхилһэнһээ хойшо 512 гектар таряад, совхозой дирекци, парткомой дамжуулгын улаан тугханда хүртөө һэн.

Мүн механизаторнууд Г. Кауров, Д. Дубданов, Б. Намдаков, Р-Д. Чимитов гэгшэд газар хахалхадаа халаанайнгаа даабари хоёр дахин үлүүлэн дүүргэнэ.

Мүнөө тус отделениинхид обёос болон силосэй ургамалнуудые тарижа, паар хахалжа байнхай.

В. БОРИСОВ.
Бэшүүрэй аймаг.

…ӨӨ ХҮСӨӨГӨӨ

…сабшалангай үрэжэл …лха габшагай хоёр һа…зээ байна. Зэдын ай…орой совхозой луговоо… табан жэлэй хоёр…дэ ажахынгаа адууһа …рдам хүрэхэ тэжээл … тула габшагай хоёр …ршада эршэтэйгээр … байнхай. Эндэхи луго…вна отряд сабшалан …0100 тонно наг шэбхэ …араагаад байна. Тин…алан, сабшалан дээрэ … тарааха жэлэй түсэб …ент дүүргэгдээ.

…ура, 300 гектар саб…одо шулуунһаа сэбэр…минеральна үтэгжүүл…гдаа. Мүн 184 гек…ьфатаммони сасагдаа. …ар сабшалан борной… Мүнөө 496 гектар …алан уһалагдаад бай…

…дууд Нима Бумбуев, … Галсанов гэгшэдэй …аг звеногой гэшүүд …ай үрэжэл һайжа… тула бүхы хүсэеэ эл…дэлнэ.

…ан дээрэ мал оруул… 20 километр утатай … хана баригдаба. …рнин отделенидэ 6 … утатай посхоод бариг…

Б. БАДМАЕВ.

Түрэл Буряад оронойнгоо барилганууд дээрэ ажаллахаяа технологическа институдай 31 отряд бэлэдхэл хэжэ байна.

Байгша ондо бүридхэгдэжэ байһан 31 отрядтамнай 1060 хүн тоологдоно. Нёдондо жэл эрхимээр хүдэлмэрилһэн «Энергия-72» гэһэн отряд (хүтэлбэрилэгшэнь Пётр Улаханов) мүнөө жэл Хурамхаанай аймагай Гааргын, Дэрээнэй совхозуудай барилгануудта хабаадалсаха юм.

Тиихэдэ Бүхэсоюзна ударна барилганууд дээрэ (иимэ барилга манай республика дотор хоёр) — Галуута-Нуурай ГРЭС болон Сэлэнгын целлюлозо-картонно комбинадта — олон студентнэр хүдэлмэрилхэеэ ошохонь. Гэхэ зуура, Кабанскын шубуунай фабрика, Бэшүүрэй уһалууриин системэ, Хэжэнгэ нютаг, Улаан-Үдын аэропорт болон бусад газарнууд хүдэлмэришэ бэрхэ басагад, хүбүүдыемнай хүлеэжэ байнхайгаа мэдүүлнэ.

БАРИЛГАШАД БЭЛЭН

Манай институдай студентнэрэй хүсөөр үнгэрһэн жэлдэ 1 миллион 89 мянган түхэригэй барилга хэгдэһэн юм. Энэ жэлдэ 1 миллион 130 мянган түхэригтэ барилга хэгдэхээр хараалагдана.

Е. СОКОЛЬНИКОВ,
технологическа институдай комсомолой комитедэй секретарь.

ГАБШАГАЙШУУЛ ОЛОН

Һайн шанартай продукци улам ехээр бүтээн гаргахын тула манай «Электромашина» заводой хүдэлмэришэд ехэхэн оролдолго үүсхэл гаргадаг. Шэнэ онол арга үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табигдана. Урлан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын 70 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ, эрдэм ухаанай ёһоор ажалаа эмхидхэхэ 29 хэмжээ ябуулга бэелүүлэгдээ. Энээнэй ашаар 100 мянган түхэригэй алмалта хэгдэжэ, ажалай бүтээсэ 3 процентээр дээшэлүүлэгдэһэн байха юм. Заводоймнай коллектив байгша оной дүрбэ һарынгаа даабари 4,5 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ шадаа. Эдэнэр һайн шанартай электродвигательнүүдые, автокрануудые олоор бүтээжэ, хэрэглэгшэдтээ саг болзор соонь эльгээжэ байна.

Мастернууд Фёдор Гаврилович Брянский, Владислав Владимирович Шаманский гэгшэдэй даадаг участогуудай коллективүүд халаан бүриингөө даабари 15—20 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ, хододоо эрхим шанартай продукци бүтээн гаргадаг.

Слесарь К. Д. Басанов, шэрдэгшэ В. Ф. Елгина, хэбшэн И. К. Ковалева, конструктор В. Д. Раднаев гэгшэд ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандажа, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ байдаг. Ажалай түрүүшүүлһээ жэшээ абаһан бэшэшье хүдэлмэришэд, оролдосотой һайнаар хүдэлжэ, олоной дундаһаа шалгарна. Эдэнэр СССР-эй 50 жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэжэ эрмэлзэнэ.

Н. ДЕМИН,
заводой инженер.

…СӨӨНЭЙ

…АДАНА

…-табан жэлэй түсэб бол…рия» гэһэн уряа доро со…сөөн Улаан-Үдын мель…коллективэй дунда үргэ…энхэй. Бригада, халаан …ондоо мүрысэнэ.

…уд Ч. С. Дамдинцыре… Юдалевич гэгшэдэй даа…ай коллективүүдэй дунда …мүрысөөнэй эршэ улам … Коммунист Дамдинцыре…лбэрилдэг халаанай эб…коллектив ажалдаа амжал… бусадай дундаһаа шал…халаанай тээрмэшэд үдэр …даабари хододоо үлүүлэн

…татадаг комбинадай кол…ы дээрээ орооһо татаха, …хэл бэлэдхэхэ һара бү…даабари үлүүлэн дүүргэ…эхинһээ хойшо тэдэнэр …дуур 2.000 тонно гурил

С. ТЮЛЮКИН.

АЖАХЫ СООГОО ЭРХИМЛЭНЭ

Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой механизаторнууд энэ жэлэй хабарай тарилгын хүдэлмэрие эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ байна. Ажахын тариалан дээрэ хүдэлдэг агрегадуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Дымбрыл Цыбикдоржиевай агрегат эрхимлэжэ ябана. Партиин гэшүүндэ кандидат Д. Цыбикдоржиевай хүтэлбэрилдэг агрегадта комсомолшууд Шагдар Борохитов, Дамдин Дондоков, Дашанима Дымбрылов гэгшэд хүдэлдэг юм.

Совхозой дирекци, партийна комитет болон профсоюзай рабочком тарилгада хүдэлдэг агрегадуудай хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые һаяхан согсолбо. Тингэхэдэнь нүхэр Цыбикдоржиевай агрегадай гэшүүд хоёрдохиёо түрүү һуурида гараһан байгаа. Тус агрегадай гэшүүдтэ ажахын дирекциин, парткомой ба рабочкомой дамжуулгын вымпел барюулагдаһан байна.

Дымбрыл Цыбикдоржиевай агрегадайхид халаан бүриингөө даабарие хододоо 120—130 процент дүүргэнэ. Ажалынь мүн лэ һайн шанартай байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шагдар Борохитов (зүүн гарһаа), Дашанима Дымбрылов, Дамдин Дондоков, Дымбрыл Цыбикдоржиев.

Д. НИМАЕВАЙ фототекст.

КПСС-эй ОБКОМДО

СЕМИНАР БОЛОБО

Республикын промышленна предприятинуудай партийна эхин организацинуудай секретарьнарай гурбан үдэрэй семинар КПСС-эй обкомой дэргэдэ боложо дүүрэбэ.

КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев «СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ юһэдэхи табан жэлэй түсэб хадаа коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулгын шухала шата мүн» гэһэн асуудалаар элидхэл хээ. Тэрэшэлэн семинарта хабаадагшадай үмэнэ КПСС-эй обкомой секретарьнар К. М. Продайвода, А. А. Бадиев, В. Г. Бирюков, партиин Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Беляков гэгшэд лекци болон элидхэлнүүдые хэһэн байна. Ниитын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ замууд тушаа КПСС-эй XXIV съездын табиһан зорилгонууд тухай, интернациональна хүмүүжүүлгын талаар үндэһэн шухала асуудалнууд тухай, социалис экономико эрхилэн хүтэлбэрилхэ хуули ёһонууд ба үйлэдбэри хүтэлбэрилхэ арга дүршэл саашаданъ нарижуулан һайжаруулха талаар КПСС-эй XXIV съездын хараалһан зорилгонууд тухай, промышленна предприятинуудта ажал эрдэм наукын үндэһөөр эмхидхэхэ хэрэг нэбтэрүүлхэ тухай асуудалнууд эдэ лекци болон элидхэлнүүд дотор тайлбарилагдаа.

Партиин зэргые улам бэхижүүлхэ ба коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ тухай, социалис мүрысөө һайнаар эмхидхэхэ талаар партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ коллективүүдэй дүүргэдэг үүргэ дээшэлүүлхэ талаар партийна организацинуудай ябуулдаг хүдэлмэри тухай асуудалнуудта КПСС-эй обкомой таһагуудые даагшад А. Б. Бардонов, М. М. Гаськов, партиин горкомой секретарь С. В. Ангапов гэгшэд үгэеэ зорюулһан байха юм.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДТА ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН ХЭР ЯБАЖА БАЙҺАН ТУХАЙ

1972 ОНОЙ МАЙН 15-наай МЭДЭЭН
(түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Орооһото ургамалнуудай бүхыдөө тариг-даһаниинь	Нелондоной энэ уеынхитэй жэшэхэдэ	Тэрэ тоодо шэниисэ	Хартаабха
Кабанскын	72	99,9	95	5
Бэшүүрэй	57	93	86	2
Түнхэнэй	57	97	84	3
Улаан-Үдын	57	117	92	14
Мухар-Шэбэрэй	51	99	85	48
Прибайкалиин	48	82	79	—
Хэжэнгын	46	98	82	—
Хяагтын	45	88	81	12
Сэлэнгын	45	100,1	77	—
Захааминай	44	119	97	—
Загарайн	44	95	76	8
Зэдын	36	93	88	—
Хоринин	35	81	64	—
Баргажанай	25	64	47	—
Хурамхаанай	21	51	41	—
Хойто-Байгалай	21	77	85	—
Республика бүхыдөө:	44	—	81	11

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР М. Р. ЛИСЮТИНАДА БУРЯАДАЙ АССР-эй КУЛЬТУРЫН ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЫН НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Хүүгэдэй уран һайханай бүлгэмэй хүгжэлтэдэ габьяатай байһанайнь түлөө, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна пионерэй эмхиин 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Улаан-Үдын Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай соёлой ордоной хүүгэдэй секторые даагша нүхэр **Лисютина** Мария Романовнада Буряадай АССР-эй Культурын габьяата хүдэлмэрилэгшын хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1972 оной майн 18.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Эрхим һайнаар һураһанайнь, жэшээтэ журамтай байһанайнь, пионерэй дружинын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһанайнь түлөө, мүн В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна пионерэй эмхиин 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха:

Алсыев Афанасий Бакаевичые — Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй интернат-һургуулиин пионерэй дружинын соведэй түрүүлэгшэ.

Бадмацыренов Геннадий Янжилжаповичые — Сэлэнгын аймагай Ноёхоной дунда һургуулиин пионерэй дружинын соведэй гэшүүн.

Дмитриева Тамара Самбуевнае — Ахын аймагай Орлигой дунда һургуулиин пионерэй дружинын соведэй түрүүлэгшэ.

Журавлёва Ольга Николевнае — Баргажанай аймагай Баргажанай-Адагай дунда һургуулиин пионерэй дружинын соведэй түрүүлэгшэ.

Ильин Константин Викторовичые — Улаан-Үдын 1-дэхи интернат-һургуулиин пионерэй дружинын соведэй түрүүлэгшэ.

Карпов Сергей Викторовичые — Хяагтын аймагай Ехэ-Хүдэриин дунда һургуулиин пионерэй отрядай соведэй түрүүлэгшэ.

Комиссаров Илья Афанасьевичые — Кабанскын аймагай Каменска дунда һургуулиин пионерэй отрядай соведэй гэшүүн.

Корсакова Татьяна Петровнае — Баунтын аймагай Багдаринай интернат-һургуулиин пионерэй отрядай вожата.

Миронова Татьяна Вениаминовнае — Улаан-Үдын 3-дахи дунда һургуулиин пионерэй дружинын соведэй гэшүүн.

Намжилон Светлана Намсараевнае — Хэжэнгын дунда һургуулиин пионерэй дружинын соведэй түрүүлэгшэ.

Неменова Валентина Феофановнае — Хойто Байгалай аймагай Нижне-Ангарска дунда һургуулиин пионерэй дружинын соведэй түрүүлэгшэ.

Сулаева Ирина Ивановнае — Хурамхаанай интернат-һургуулиин пионерэй дружинын соведэй түрүүлэгшэ.

Федотова Марина Романовнае — Улаан-Үдын 25-дахи дунда һургуулиин пионерэй дружинын соведэй гэшүүн.

Цыденова Баярма Бато-Очировнае — Зэдын аймагай Бургалтайн дунда һургуулиин пионерэй отрядай вожата.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ Соведүүдэй байшан. 1972 оной майн 18.

ПИОНЕРНҮҮДЭЙ ЭМХИИН 50 ЖЭЛ

А. В. ФЕДУЛОВА,
В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ пионернүүдэй бүхэсоюзна эмхиин Центральна Соведэй түрүүлэгшэ иигэжэ хөөрэнэ

«В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Пионернүүдэй бүхэсоюзна эмхиин 50 жэлэй ой тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые комсомолшууд болон пионернууд, бүхы совет хүнүүд ехэ дэбжэлтын оршон байдалда угтаа. Совет пионернүүдэй эмхиин түүхэнь манай арадай баатар габьяата түүхэһээ таһаршагүй юм гэжэ тус документ дотор тэмдэглэгдэнэ. Үхибүүдэй эмхи — коммунарнуудые хүмүүжүүлгын эрхим зам мүн гэһэн Ленинэй һанал бодолые энэ түүхэ эли тодоор баримталан гэршэлнэ. Үхибүүдэй коммунис хүдэлөөнэй 50 жэлэй замаар 150 гаран миллион һургуулиинхид ябажа гараа.

Партимнай үхибүүдэй эмхи байгуулгые тон анхаралтайгаар адаглан харадаг, эдиршүүлдэ коммунис суртал бодол нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлхэ замаар ажал ябуулгыень залан толгойлдог байгаа. Манай орон дотор үхибүүдэй коммунис хүдэлөөнэй бии бололго ба хүгжэлтэнь Комсомолтой нягта холбоотой байһан, партиин саг үргэлжын хүтэлбэри доро бэелүүлэгдэдэг юм.

Пионернүүдэй түрүүшын отряд 1922 оной февральда Москва хотын Краснопресненскэ районой 16 дугаар типографиин дэргэдэхи РКСМ-эй ячейкээр эмхидхэгдэһэн.

Эдир пионернүүдэй отрядуудые байгуулгаар Московско эмхиин дүй дүршэлые РКСМ-эй бусад эмхинүүдтэ тараан дэлгэрүүлхэ гэжэ 1922 оной майн 19-дэ РКСМ-эй Бүхэроссин II конференци тогтоосоо бэлэй. Комсомолой Центральна Комитет үхибүүдэй коммунис хүдэлөөе хүтэлбэрилхэ тусхай орган — Эдир пионернүүдэй Центральна бюро тэрэл үдэр бии болгоһон юм. Тиин майн 19-дэ Пионернүүдэй эмхиин мүндэлһэн үдэр гэжэ тоологдодог.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо тус эмхиин хуби заяан манай ороной баатар габьяата түүхэтэй таһаршагүй холбоотой болонхой. Пионернүүдэй эмхиин 50 жэлэй зам патриотизмын, шэн зоригой, бодото баатаршалгын жэшээнүүдээр баян. Соведүүдэй ороной хүдөө ажахые хамтадхаха хэрэгэй илалта хангахын түлөө тэмсэлдэ ами наһаяа зорюулһан эдир баатарнууд Павлик Морозовой, Коля Мяготиной, Гриша Акопянай нэрэнүүд, Эхэ оронойнгоо сүлөөтэ, бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэһээр унаһан пионернүүд-партизанууд — Советскэ Союзай Геройнууд Леня Голиковой, Валя Котигой, Марат Казегэй, Зина Портновагай нэрэнүүд Пионернүүдэй эмхиин алдар солын түүхэдэ хэтэ мүнхэдөө оронхой.

Наһажаал хүнүүдшье Пионернүүдэй эмхиин гайхамшаг үдэрые тэмдэглэлсэхэ. Юуб гэхэдэ, эдэнэй олонхинь эдир ленинецүүдэй отрядууд ба дружинанууд дотор түрүүшын коммунис болбосорол абаһан байха. Пионернүүд ябаха үеынтнай ямар юумэн танда илангаяа эли тодоор һанагданаб? — Энэ асуудалда харюусахыень олон үеынхидэй ба мэргэжэлтэдэй түлөөлэгшэдые комсомолой хэблэл һаяхан гуйһан байгаа. Тэдэнэй харюунь нэгэл удхатай байба: аханарайнгаа хэрэгүүдтэ хамаатай байһанаа анха түрүүн мэдэрхэ арга олгоһон туладаа, ажалай жагсаал дотор һуурияа олохо-домнай туһалһан, коллективизмын эли тодо жэшээ харуулһан, гайхамшаг һургаал үгэһэн туладаа, пионернүүдтэ хүндэтэй һанагдадаг. Олон миллион совет хүнүүд иигэжэл хэлэхэ байха.

Мүнөө Пионернүүдэй эмхиин зэргэдэ 23 миллион эдиршүүд жагсанхай. Үхибүүдэй һурадаг, амардаг бүхы газарнуудта — хаа хаанагүй отрядууд ба дружинанууд бии. Эдир ленинецүүдэй дунда ябуулагдадаг хүдэлмэриин түхэл янзанууд тухай, пионернүүдэй гурим заншалнууд тухай хүсэд дүүрэнээр хөөрэхэнь бэрхэтэй. Эдэнь үхибүүдэй хүсэл эрмэлзэлнүүд мэтэ баһал олон янзын байдаг. Гэхэ зуура, пионерэй отрядуудай хаанашье хүдэлмэрилөө һаа, үхибүүдэй дура сэдьхэлые ямаршье хэрэгүүдэй буляагаа һаа, тэдэнэр хэзээ бүхэндэ, хаа хаанагүй совет патриотизмын, социалис Эхэ орондоо үнэн зүрхэнһөө дурлалгын үзэл бодолтойгоор, арадуудай хани барисаанай үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлэгдэнэ. Үхибүүд гээшэмнай үнэнтэ интернационалистнууд ха юм.

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта).

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Һурагшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар эдэбхитэй һайнаар хүндэлһэнэйнь түлөө, мүн В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна пионерэй эмхиин 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха:

Абрикосова Галина Владимировнае — Прибайкалиин аймагай Турунтаевай дунда һургуулиин ахалагша пионервожата.

Алексеева Валентина Михайловнае — ВЛКСМ-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой һургуулиин таһагые даагша.

Будылина Татьяна Федоровнае — Загарайн аймагай Сосновоборско найман жэлэй һургуулиин директор.

Гатыпова Дулма Базаровнае — Яруунын аймагай Үльдэргын дунда һургуулиин класс ба һургуулиһаа гадуурхи хүдэлмэри эмхидхэгшэ.

Гырылова Светлана Ринчиновнае — Захааминай аймагай Михайловкын дунда һургуулиин ахалагша пионервожата.

Жамбалова Анна Сультимовнае — Хоринин аймагай Зүүн-Хуурайн дунда һургуулиин ахалагша пионервожата.

Любаева Галина Михайловнае — Улаан-Үдын 31-дэхи дунда һургуулиин ахалагша пионервожата.

Миронова Галина Павловнае — гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ.

Савченко Валентина Ильиничнае — Улаан-Үдын ВЛКСМ-эй Железнодорожно райкомой секретарь.

Типкесова Эльвира Ивановнае — Улаан-Үдын аймагай Оронгын дунда һургуулиин ахалагша пионервожата.

Ткачева Зинаида Дмитриевнае — Бэшүүрэй аймагай Ленинскэ дунда һургуулиин ахалагша пионервожата.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1972 оной майн 18.

ХАНГАЛТАГҮЙ БАЙДАЛТАЙ

КПСС-эй Захааминай райкомой бюро һаяхан боложо, аймагай колхоз болон совхозуудта хабарай тарилгын ябаса тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Бюрогой заседанида аймагай бүхы колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинуудай секретарьнар уригдаһан байна.

Аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин главна агроном И. Г. Цыренгармаев тус асуудалаар бюро дээрэ элидхээ.

Энэ жэлэй хабарай тарилгын хүдэлмэри аймагай ажахынуудта хангалтагүйгөөр ябажа байна гэжэ бюро дээрэ тэмдэглэгдэбэ. Илангаяа «Коммунизмын зам», «Красный Октябрь» колхозуудта, Харацайн совхоздо, XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой нэгэдэхи отделенидэ эртын ургамалнуудай тарилга нёдондонойхиһоо унжагайршоо. Ленинэй нэрэмжэтэ, «Красный Октябрь», XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта горох тариха агротехникэ хазагайруулагдана гэһэн хурса шүүмжэлэл бюро дээрэ гараба.

Шэмэтэ тэжээл куузику зүбөөр тарижа, тэрэнэй хойноһоо һайнаар харууһалжа, үндэр баян ургаса абаха асуудалда тон ехэ анхарал хандуулагдаба. Бүхы тарилгын талмайн 70 процентдэнь тарилга рассадна аргаар хэхэ гэжэ хэлсэгдээ.

Бюрогой баталан абаһан тогтоол соо хабарай тарилгын хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнуудые дары усадхаха, бүхы ургамалнуудые хаһа сагтань, агротехникын заабаринуудые наряар сахижа үнгэргэхэ эрилтэ ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэ, партийна организацинуудта табигдаба.

Д. БУДАЕВ.

СЕМИНАР БОЛОБО

КПСС-эй Советскэ райком Зүүн Сибиириин технологическа институдай парткомтой суг энэ дээдэ һургуулиин факультедүүдэй партийна эхин организацинуудай секретарьнарай семинар үнгэргэбэ.

«Партийна суглаанда, партбюрогой заседанида бэлдэхэ, тэдэниие үнгэргэхэ дүршэл тухай» асуудалаар партиин райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша З. А. Самойлова элидхэл хэһэн байна. Тиихэдэ КПСС-эй гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадуудай бүридхэлэй гурим тухай, мүн партида абалгын, партиин гэшүүндэ сэхэ хабаатай персональна асуудал харалгын хэрэг бэлдэхэ, тэрэшэлэн партийна эхин организацинуудай хэрэг хүтэлбэри эрхилхэ асуудалнуудаар райкомой хүдэлмэрилэгшэд Е. И. Карпова, А. А. Жёлтая гэгшэд семинарта хабаадагшадта заабари үгэһэн.

Факультедүүдэй па[…] организацинуудай […] Н. В. Олзоева, Д. […] гэгшэд эмхидхэлэй […] яажа ябуулдаг дүй[…] хайгаа нүхэдтөө хөөр[…]

Семинарай эсэст[…] партийна комитедэй […] В. П. Конечных пар[…] организацинуудай са[…] лүүлхэ зорилгонууд т[…]

Т. Ш[…]
КПСС-эй […]

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

БЮРОГОЙ ГЭШҮҮН

> «Даалгагдаһан хэрэгэй түлөө тус тустаа хүнүүдэй харюусалгатай байлгые хамтаараа хүтэлбэрилгэтэй таарагдуулха гээшэ хүдэлмэрилэгшэдые ургуулан хүмүүжүүлхэ, манай бүхы хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ зайлашагүй эрхэ нүхэсэл болоно».
>
> (КПСС-эй XXIV съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн партиин ЦК-гай тоосоото элидхэлһээ).

КПСС-эй XXIV съездын делегат, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, Сэлэнгын совхозой һаалишан Долгор Дарижаповна Данзанова эндэхи Ехэ-Цагаанай отделениин партийна эхин организациин бюрогой гэшүүн юм. Ажал хүдэлмэридөө ходоодоо үльгэр жэшээ харуулжа, хамтын хэрэгэй түлөө хамаг һаналаа табижа ябадаг хадаал хани нүхэдэйнгөө, коммунистнуудай этигэл найдабарида хүртэжэ ябана бшуу.

Партийна бюрогой гэшүүн. Юрэнхы хүдэлмэри ябуулжа байхынь тулада эхин болон цехэй партийна организаци хадаа партийна суглаанай тогтооһон тоотой хүнүүдһээ бюрое КПСС-эй Уставай ёһоор һунгадаг байна. Бюрогой гэшүүдээр хүн зондоо хүндэтэй, ажал хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандадаг коммунистнууд һунгагдадаг заншалтай.

Бюрогой хүдэлмэри ямар онол аргаар эмхидхэгдэнэ гээшэб гэһэн асуудалда парторганизациин секретарь Бальжинима Цоктоевич Самандуев нигэжэ харюусаа бэлэй: нэн түрүүндэ уялгануудаа гэхэ гү, али коллективтээ хэхэ ажалаа өөһэд хоорондоо хубаарилжа абанабди. Тиигээд түсэб тухайгаа бодомжолдог, хөөрэлдэдэг байнабди. Нэгэ кварталай туршада юу хэхэеэ һайса зүбшөөд, һүүлээрнь һарын түсэб табигдажа, суглаан дээрэ баталагдадаг.

Бюрогой гэшүүд үйлэдбэриин али нэгэн участогай, мүн партийна хүдэлмэриин һалбариин түлөө харюусадаг. Жэшээлхэдэ, Д. Д. Данзановада һү һаалиин фермэ дээрэ эмхидхэгдэһэн партийна бүлэгэй, мүн отделениин эхэнэрнүүдэй соведэй хүдэлмэридэ туһалха даабари үгтэнхэй.

Бюрогой бусад гэшүүдэй дунда уялгануудынь ямараар хубаарилагданаб гэбэл иимэрхүү: залуу коммунистнуудтай хүдэлхэ, партийнабэшэ эдэбхитэдэй дунда политическэ болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулжа, тэдэнэй дундаһаа эрхимүүдыень шэлэжэ партиин зэргэдэ абахаар бэлдэхэ; ханын газетын редколлегидэ, нютагай соёлой эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ туһалха; социалис мүрысөөнэй үрэ дүн согсолосожо, тэрэнэй ябасые хинан шалгажа байха; комсомолой организациин хүдэлмэридэ туһалха гэхэ мэтэ.

ХАМТААРАА хүтэлбэрилэлгэ гээшэ хүн бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлгэтэй сэхэ холбоотой юм. Энэ партийна бюродошье, тэрэнэй гэшүүдтэшье хабаадана бшуу. Даажа абаһан участок, һалбариингаа түлөө тэдэнэр бюрогой үмэнэ харюусадаг. Зарим ушарта партийна суглаан дээрэ тоосодог байна. Гадна тэдэнэй даадаг участогай хүдэлмэри тухай асуудалай партийна суглаанда зүбшэгдэхөөр бэлдэгдэхэдэ тэдэнэр өөһэдөө хабаадалсадаг, үгышье бол, тус асуудал бэлдэгшэд тэдэнэртэй зүбшэжэ, хараһан, элирүүлһэн тухайгаа һанамжа дурадхалаа андалдадаг заншалтай.

Иимэ ушарта бюрогой гэшүүдэй үүргэ ба харюусалгань дээшэлнэ, коллективэй дунда нэрэ хүндэнь ургана бшуу. Энэ нүхэрнай партийна организациин түлөөлэгшэ юм байна гэжэ партийнабэшэ хүдэлмэришэд мэдэржэ, тэдээндэ элдэб асуудалтайгаар хандадаг болоно. Ажалдаа амжалта туйлаха, сугтаа хүдэлдэг нүхэдтөө жэшээ харуулжа, хэрэгтэй болоходонь нүхэрэй ёһоор туһалжа, дахуулжа ябаха гээшэ коммунистын пангин уялга болоно гэжэ манай парти өөһэдынгөө гэшүүдтэ ходо һануулдаг байна. Энээн тухай КПСС-эй Устав соошье заагданхай. Коммунистнуудай этигэл найдабарида хүртэжэ, партийна бюродо һунгагдаһан нүхэдтэ энэ талаар бүришье ехэ эрилтэ табигдадаг.

Энэ уялга харюусалгаяа, коммунистын үндэр дээдэ үүргые Ехэ-Цагаанай отделениин коммунистнууд, нэн түрүүндэ партийна бюрогой гэшүүд һайса ойлгожо, мэдэржэ ябадаг гэжэ хэлэбэл алдуу болохогүй. Залуу коммунистнууд, һаалишан З. Исаева, тугалшан А. Буянтуева, хонишон Ц. Балданов, механизаторнууд С. Гармажапов, П. Арьяев, партбюрогой гэшүүд Ц. М. Бадмажапов, Д. Д. Данзанова болон бусад социалис мүрысөө эмхидхэгшэд болоһоор үнинэй.

Имагтал социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, тэрээндэ хүдэлмэрилэгшэдые эдэбхитэйгээр хабаадуулжа шадаһанайнгаа ашаар тус отделениин юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ, табан жэлэй түсэб, абаһан социалис уялгануудаа бүхыдэнь болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтээ горитойхон алхам хэһэн байха юм. Коммунистын, партийна бюрогой гэшүүнэй үндэр үүргэ, харюусалгые харуулһан нэгэ жэшээ эндэ дурдалтай. Юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй эхилээд байхада, эндэхи һү һаалиин фермын коллектив жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 2150 килограмм һү һааха гэһэн социалис уялга абаһан байгаа. Съездын һүүлээр тэрэнэй дүн зүбшэн хэлсэжэ байхадаа, фермын коллектив съездын делегат нүхэр Данзановагай (партбюрогой гэшүүн) дурадхалаар үйлэдбэридөө байһан арга боломжонуудые дахинаа нарин нягтаар хаража үзөөд, уялгаа 200 килограммаар нэмээжэ, үнеэн бүриһөө 2350 килограмм һү һааха гэжэ шиидээ һэн. Энэшье дээшэлүүлэгдэһэн уялгаа тэдэнэр холо үлүүлжэ шадаһан байна.

Табан жэлэй хоёрдохи жэлдэшье тус фермынхид мүн лэ һайнаар ажаллана. Аймагай колхоз, совхозуудай һү һаалиин үүлтэртэ малай фермэнүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй апрель һарын дүнгөөр Ехэ-Цагаанай фермынхид илажа, КПСС-эй райкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг абаһан байна. Апрель һарада һү һааха түсэбөө 145 процент дүүргэжэ, үнеэн бүриһөө дундаа зэргээр 308 килограмм һү һаагаа бшуу.

ПАРТИЙНА эхин организациин юрэнхы хүдэлмэри ябуулжа байхын тулада бюро һунгагдана. Энэ «юрэнхы хүдэлмэри» гээшэдэмнай ямар олон асуудалнууд оролсоно гээшэб? Үйлэдбэри бүхы дээрээ, ажалшадай дунда ниитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха, коммунистнуудай политическэ һуралсал эмхидхэхэ, профсоюзай, комсомолой организацинуудай, ниитын бусад эмхинүүдэй хүдэлмэри хүтэлбэрилхэ, социалис мүрысөө эмхидхэхэ, гүрэнэй ба ажалай журам бэхижүүлхын түлөө оролдохо — партийна организациин хүдэлмэридэ хабаатай асуудалнуудые бултыень эндэ тоолохонь бэрхэтэй.

Эдэ бүгэдэндэ партбюрогой гэшүүд оролсохо баатай болоно. Энээнэй тулада ехэ эдэбхи үүсхэл, хүсэл зориг хэрэгтэй. Мүн ажал хэрэгээ һайн мэдэхэ шухала. Иимэ шадабари өөрөө ерэдэг бэшэ ха юм.

Тиимэһээ бюрогой гэшүүдтэй хүдэлхэ хэрэгтэй, тэдэниие партийна суглаанда хэлсэгдэхэ асуудал бэлдэлгэдэ, абтаһан шиидхэбэриин дүүргэлтые шалгалгада, арадай хиналтын бүлэг, постнуудай хүдэлмэридэ хабаадуулха шухала. Гадна парторганизациин хүдэлмэриин түсэб зохёолгодо тэдэнэр эдэбхитэйгээр хабаадуулагдажа, али сагта ямар асуудалда анхаралаа табиха ёһотойб гэжэ мэдэжэ, ойлгожо абадаг байна. Тэрэшэлэн партийна бюрогой заседани дээрэ түсэбэй дүүргэлтэ, хэжэ байһан ажал тухайгаа һанамжа дурадхалаа андалдахань бүришье һайшаалтай.

Партийна бюрогой гэшүүн коммунистнуудай үндэр этигэл найдабарида хүртэһэн хүндэтэй хүн. Энэ этигэл найдабариинь хүсэндэнь хүргэхын тулада бюрогой гэшүүн бүхэн, хаанашье ажаллажа байг, бүхы хүсэл оролдолгоёо гаргажа хүдэлхэ зэргэтэй.

Д. ЦЫБИКЖАПОВ.

ХАНИ НҮХЭСЭЛЭЙ ФЕСТИВАЛЬ

КЛАЙПЕДА. (ТАСС-ай корр.). СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан арадай дуу, хатарай фестиваль эндэ эхилээ. Россиин Федерациин, Прибалтикын республиканuудай ба Белоруссиин коллективүүд, мүн Венгриһээ ерэһэн айлшад тэрээндэ хабаадагшадай дунда бии.

Клайпедын анда нүхэд болохо Венгриин Дебрецен хотын залуу барилгашадай хатарай ансамблиин ехэ концертээр фестиваль нээгдэбэ. Айлшад национальна элдэб хатарнуудтай совет ханинараа танилсуулаа.

«ДРУЖБА» ТИССЫЕ ГАТАЛАН ГАРАА

УЖГОРОД. (ТАСС-ай корр.). Советскэ Союзай түлишые Венгри худар эльгээхэ «Дружба» гэжэ нефтепроводой шэнэ һалаа хилэ дээрэхи Тиссэ мүрэниие гаталан гараба. Аха дүү хоёр оронной гидро-барилгашад түргэн урасхалтай мүрэн соогуур 200 метр ута һалаа татаа.

Карпадые гаталан, Чехословаки соогуур гараһан трубопроводоор мүнөө болотор Венгри СССР-һээ нефть абаашадаг байгаа. Шэнэ һалаагай ашаглалгада үгтэһэнэй һүүлээр түлишэ зөөлгэ таба дахин шахуу дээшэлхэ. Энэ хадаа химическэ промышленностиин томо ехэ предприятинуудай оршодог Венгриин Хатван болон Ленинварош хотонуудта «хара алта» эльгээлгын эгээн богони зам болохо юм.

Совет газар дээрэхи трассын участогые жэлэй дүүрэтэр ашаглалгада үгэхэбди гэһэн уялга барилгашад абаа.

АЛДАР СОЛЫН ТУГ ҮРГЭГДӨӨ

БАРНАУЛ. (ТАСС). Тарилгын экипажай командир, коммунист Е. П. Меляевай хүндэлэлдэ Бискэ ороонной совхозой түб буусада ажалай алдар солын туг үргэгдөө. Дүрбэн сеялкэтэй агрегадаар механизаторнууд үдэрэй туршада нормын ёһоор 50 гектарай орондо 90 гектар талмайда шэниисэ тариһан байна.

ОГТОРГОЙН БААТАРНУУДАЙ ШЭН ЗОРИГТО

РОСТОВ-на-ДОНУ. (ТАСС-ай корр.). «МИГ-17» түхэлэй истребитель аэропортһоо город ошохо замда гушан метрэй үндэртэ огторгой өөдэ дүүлинэ. Үргэн гэшхүүр тэрээн тээшэ татагданхай.

Фашис булимтарагшадһаа Ростовые сүлөөлхын түлөө тэмсэһэн летчигууд болон совет бусад сэрэгшэдэй шэн зоригые һэргээн һануулһан дурасхаалай бүлэг барилга эндэ Илал[…] дэртэ баяр ёһололой […]далда нээгдээ.

ЭНЕРГЕТИГҮҮДЭЙ […]

ОРДЖОНИКИДЗЕ. […] корр.). Хүдөө ажахы[…] ленностиин зарим һа[…] та ехэ частотатай то[…] талаар Бүхэсоюзна […] рондын научно-техниче[…] ренци Хойто Осетиин[…] нээгдээ. Ороной эрдэм[…] гын 46 эмхи, вуз б[…] приятинуудай мэдээж[…] гүүд конференциин […] хабаадалсаа.

Зуу гаран элидхэл […] зүбшэн хэлсэгдээ. Ко[…] хабаадагшад дүй дүр[…] таруулжа, эрдэм-ша[…] болон проектно-кон[…] хүдэлмэринүүдые таар[…] хидхэхэ түсэб табяа.

ТЭЖЭЭЛ БЭЛДЭЛГЭ[…]

СТАВРОПОЛЬ. (ТАСС[…] Ставрополиин Георгие[…] ной бүхы ажахынууд[…] лэй ногоо сабшалга эх[…]

Механизаторнууд […] һаа эртэ тэжээл бэлэд[…] лан, болбосороод бай[…] ногоо сабшажа абахы[…] Мэргэжэлтэдэй тоолон[…] най ёһоор, энэнь зун[…] шэмэтэ тэжээл гурба[…] ряаха арга олгохо юм.

Хизаарай ган гасу[…] урда зоны ажахынуу[…] хуряалта үргэн дала[…] хэгдэнэ. Ставрополиин[…] заторнууд энэ зун […] тонно гэхэ гү, үнгэрэ[…] хиһээ 30 мянган то[…] үбһэнэй гурил бэлдэхы[…] нэ.

Белорус химиин асари ехэ барилга болохо си[…] утаһанай Могилевско комбинат ороной 67 предприя[…] тэрэшэлэн Москва, Ленинград, Минск, Орша, Иван[…] Калинин хотонууд руу продукцияа эльгээнэ.

БЕЛОРУС ХИМИИН АСАРИ ЕХЭ БАРИЛГА

Камвольно комбинадууд Могилевскын утаһану[…] рэглэдэг юм. Нооһондо утаһа нэмэжэ бүд нэхэхэдэ, […] бүхэшье болодог.

КПСС-эй XXIV съездын юһэдэхи табан жэлэй […] вэнүүдээр химическэ утаһа ехээр гаргадаг болохо […] бари дүүргэлгэдэ предприятиин коллектив хубитаяа […] бэлэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: торгон бүд нэхэхэ участогуудай […]

ТАСС-ай фото[…]

КПСС-эй ОБКОМДО

ТАҺАГЫЕ ДААГШАДАЙ ЗҮБЛӨӨН

КПСС-эй обкомдо партиин райкомуудай эмхидхэлэй таһагые даагшадай зүблөөн болобо. Тэрэ зүблөөндэ хабаадагшад партийно-эмхидхэлэй асуудалаар хэдэн мэдээсэлнүүдые шагнаһан байна. КПСС-эй обкомой партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша А. Б. Бардонов партиин ЦК-гай дэргэдэ партийно-эмхидхэлэй асуудалаар боложо үнгэрһэн зүблөөнэй дүнгүүд тухай мэдээсэл хээ. Парти доторой хүдэлмэри саашадаа улам һайжаруулха асуудалнууд тушаа онсо тогтоһон байна.

Партиин райкомуудай болон партийна дээдэ органуудай абаһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые хинаха асуудалаар КПСС-эй обкомой юрэнхы хэрэг эрхилхэ таһагые даагша А. Н. Шишмарёв заабари үгөө. КПСС-эй гэшүүнэй түлөөһэ суглуулха, энэ хэрэгээр бүридхэл хэхэ, партийна дээдэ органуудта мэдээ хүргэхэ хүдэлмэри һайжаруулха тухай асуудалаар партиин обкомой финансово-ажахын таһагые даагша М. Т. Мурчин семинарта хабаадагшадай үмэнэ үгэ хэлэһэн байна.

Удаань КПСС-эй райкомуудай таһагые даагшад парти доторой хүдэлмэри эмхидхэн ябуулдаг дүй дүршэл тушаагаа хөөрэлдэһэн байха юм.

Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой экономическа һуралсалай һургуулиин пропагандист П. Р. Булгутовые энэ зураг дээрэ харанат. Пропагандист Булгутов экономико шудалха һургуулиингаа хэшээлнүүдые үнгэргэхэдөө, нютагайнгаа, түрэл колхозойнгоо ажабайдалһаа тодорхой жэшээнүүдые абажа харуулдаг юм. Тиимэһээ хэшээлнүүдынь һонирхолтой болоожо үгэдэг.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

УРЛАН НАРИЖУУЛАГШАД ШАГНАГДАБА

Гэр баридаг комбинадай коллектив Улаан-Үдэ хотын предприятинуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гараһаар үнихэнэй. Эбтэй эетэй энэ коллектив үнгэрһэн дүрбэ һарынгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргэнхэй.

Ходоодоо түрүү зэргэдэ ябалсадаг тус коллективэй хүдэлмэришэд юһэдэхи табан жэлэй эхинһээ хойшо байрын 50 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэрнүүдые барижа, ажалшадта бэлэглээд байна.

Байгша оной дүүрэтэр эдэнэр үшөө 7.280 мянган түхэригэй шэнэ барилга ашаглалгада үгэхэ зорилго урдаа табина. Эндэ хүдэлмэридөө түрүү онол арга хэрэглэн, ухаалан зохёолго, урлан нарижуулгын дурадхал оруулдаг түрүүшүүл ажалайнгаа бүтээсые ехээр дээшэлүүлнэ. Байгша оной эхинһээ хойшо эндэ арбаад үнэтэ дурадхал ороо. Тэдэнэйнь заримаанинь үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлэгдэбэ. Жэшээнь, Юрий Рыков, Иван Цыбиков, Анатолий Курусенко гэгшэдэй бригада жэлэй туршада 6.589 түхэригэй алмалта үгэхэ ухаалан зохёолгын дурадхал ажалдаа нэбтэрүүлһэн байна.

Комбинадай дирекци, партийна, профсоюзна организацинууд урлан нарижуулагшад Рыков, Цыбиков, Курусенко гэгшэдые үнэтэ бэлэгүүдээр һаяхан шагнаба.

С. ТЮЛЮКИН.

Һү ехээр һаахын түлөө мүрысөөнэй манлай баригшад

ЭБТЭЙ ЗОН, УРАГШАТАЙ АЖАЛ

Оройдоол хоёрхон жэл хүрэхэгүй саг соо хүдэлөөд, гансашье колхозойнгоо бэшэ, бүхы аймагай түрүү һаалишадай зэргэдэ гарахын тула ехэхэн шадабари, тунхарищагүй хүсэл эрмэлзэл, горитой зориг хэрэгтэй ааб даа.

Аграфена Фёдоровна Оленникова 1970 оной август һарада «Коммунизм» колхозой һаалиин фермэдэ хүдэлхэеэ ерээ һэн. Тэрэ гэһэнһээ хойшо үнгэрһэн хоёр жэл соо энэ һаалишан гансашье колхоз соогоо бэшэ, бүхы Мухар-Шэбэрэй аймаг доторoo суурхадаг эрхим түрүү һаалишадай нэгэн боложо шадаа.

— Хайшан гэжэ иимэ гайхалтай ехэ үрэ дүн, амжалта туйлаа гээшэбта? — гэжэ асуухада, Аграфена иигэжэ харюусадаг:

— Би гансаараа иимэ ехэ амжалта туйлаа бэшэб. Һүүлэй жэлнүүдтэ фермымнай байдал, ажал хүдэлмэриин эмхидхэл эрид һайжараа. Булта эбтэй эетэйгээр хүдэлдэг, бэе бэедээ ходо туһалжа, бүхы фермээрээ амжалта туйлахые оролдодог болообди. Тиимэһээл хүн бүхэн эрхимээр хүдэлхые оролдоно гээшэ.

Нээрээшье һүүлэй үедэ «Коммунизм» колхозой түбэй фермэ танигдахаар бэшэ болоо. Ажалай эмхидхэл эрид һайжараа. Һү һаалиньшье жэлһээ жэлдэ дээшэлнэ. Хэрбээ нёдондо эндэхид үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2 мянган килограмм һү һааһан һаа, байгша ондо тэрэнээ 2.300 килограммда хүргэхэ зорилго табинхай. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ фермэ КПСС-эй райкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байна.

— Нүхэр Оленникова шэнги урагшаа һанаатай, ажалша бэрхэ һаалишадай оролдолгын ашаар лэ түрүү зэргэдэ гараа гээшэбди, — гэжэ фермые даагша, коммунист Н. П. Белозёров хэлэнэ.

Тэрэнийшье зүйтэй ха. Жэшээлхэдэ, тус фермэ үбэлжэлгын үедэ зургаан һара соо үнеэн бүриһөө 1000 килограмм һү һааха уялгаяа дүүргээ. Тиихэдэ түрүү һаалишан Аграфена Оленникова энэ үе соо 1.300 гаран килограмм һү һаажа, үбэлэй үедэ абаһан социалис уялгаяа холо үлүүлэн дүүргэбэ.

Фермынхид туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй, арга боломжоёо хаража үзөөд, һү һааха жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 30-да дүүргэхэ зорилготой.

...Үглөөгүүр наранай һаял гаража байхада фермэдэ ажал түлэг эхилээд байба. Һаалишад фермэдээ эртэ ерэжэ, түлөөһэгүйгөөр эдеэлээд, ажалдаа гарана бшуу. Хүн зондо халуун анхарал хандуулха гээшэ гол шухала гэжэ фермые даагша нүхэр Белозёров тоолоно. Тиимэһээ тэрэ һаалишан бүхэнтэеэ хөөрэлдэжэ, хэн юугээр дуталдажа, юун тухай һанаагаа зобожо ябаһые мэдэхэ гэжэ оролдодог. Һаалишадаа хаһа сагсоонь амаруулха, тэдэнээ арга-тайл һаань курортдо эльгээхэ, ВДНХ ошохо путёвко оложо үгэхэ гэжэ оролдодог.

— Хүнүүдэй түлөө һанаагаа табижа, оролдожо ябахада тэдэ хэзээдэшье мартахагүй, урматай һайнааршье хүдэлдэг юм, — гэжэ Николай Платонович хэлэдэг.

Фермынь үрэ дүн жэлһээ жэлдэ дээшэлнэ. Хэрбээ 1967 ондо эндэ бүхыдөө 9.638 центнер һүн һаагдаһан һаа, нёдондо тэрэнь 12,1 мянган центнертэ хүрөө. Нэгэхэн жэлэй урда эндэ оройдоол 4 һаалишадынь үнеэн бүриһөө 2.000 килограммһаа дээшэ һү һааһан байгаа һаа, нёдондо бүхы 29 хүнэйнь 21-ниинь үнеэн бүриһөө 2 мянганһаа дээшэ һү һааһан байна.

Николай Белозёров колхоздоо олон жэлдэ механизатораар хүдэлжэ байһанаа, табан жэлэй саана һаалиин фермые даажа абаһан юм. Тэрэ гэһэнһээ хойшо таһалгаряагүй хүдэлнэ. Шадамар бэрхэ эмхидхэлшэ, һанаһан зориһоноо дүүргэжэл һаладаг хүн байһанаа харуулаа. Ёһотойл фермын эзэн болоо.

Эндэ 500 үнеэд, 200 гаран тугал харууһалагдана. Мүн 100 үлүүтэй түрэхэ гунжад бии. Ажал ехэтэй гол хүдэлмэринь оньһожоруулагданхай. Һаалишан, малшан бүхэн тус тустаа уялга абанхай. Тэрэнэйнь дүн үдэр бүри гаргагдадаг. Энээнэй ашаар хүн бүхэн үдэр соо хэды шэнээн һү һаагаабиб, хэн түрүүлжэ, хэн гээгдэжэ ябанаб гэжэ хуу мэдээд ябана бшуу.

Тээсгэн март һарада фермэдэ малшадай хамтын суглаан боложо, тэндэ түрүү һаалишад А. Ф. Оленникова, Н. Челночкова, В. А. Фёдорова, В. И. Калашникова гэгшэдтэ дамжуулгын улаан тугхануud мүнгэн шантайгаар барюулагдаа. Фермые даагша Н. П. Белозёров КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа.

СССР-эй байгуулагдаһаар алдарта 50 жэлэй ойн жэлдэ тус коллектив ажалай бүри ехэ амжалта туйлаха байха.

Ив. ОЧОРОН.

Ту[…]ын ба типовой ёһоор проект хэдэг Киевск[…] на эрдэм-шэнжэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэд бус[…] тудуудай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта байрын олон да[…] нүүдые бариха проект зохёожо байна. Иимэ гэр бари[…] тэ харгышье татагдахагүй, кранuудшье хэрэгл[…] байна.

4-5 байрануудай блогуудые заводуудта бүтээгэ[…] лээрнь диринжабльнуудаар барилгын талмайда асар[…] проектировщигууд дурадхана. УССР-эй арадай ажахы[…] дүй дүршэлэй выставкэ дээрэ иимэ барилгын дүрэ[…] лагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: выставкэдэ ерэгшэд барилгын дү[…] рана.

ТАСС-ай фотох[…]

50 Алхамаа жэгдэлыш, пионер!

1922 — 1972

ЛДАРТА АБИН ЖЭЛ

...ӨӨДЭР Советскэ Союзай алишье нютагта: ...рна зүгэй Сахалинда, саһата Чукоткодо, ...ар амилжа эхилһэн Дунда Азида, алим ... Молдавида, оронойммай ниислэл Москвагаа хаанагүй барабан, горнын һүртэ хүгжэлжэ, 22 миллион пионерые, мүн анханай галстук зүүһэн буурал толгойто ветерэгээл баяр ёһололой сборто суглархые ...нь. Манай республикын 105 мянган ...е нэгэдүүлһэн 3000 гаран отрядууд нэгэ ...э дорюунаар алхалан урагшаа гаража. ...ммунис партидаа, Эхэ орондоо ямар ...гээр алдарта һайндэрөө угтажа байһан ... элидхэхэнь гээшэ.

...етэ уншагшад! Мүнөөдэр агаарай онго...һаа түргөөр ниидэжэ, Буряад оронойн..., хүдөө нютагуудаар аяншалба һэн гэ... Аяншалгаяа хаанаһаа эхилэлтэйб? Ха... республикынгаа зүүн хилэһээ эхилэе.

...ын аймаг. Урдандаа мүнхын нойроор ...о байһан зэрлиг дайда гүүлэдэг һэн ...үүшын һургуули 1860-аад онуудай ...агта нээгдэһэн гэхэ. Зүгөөр Агууехэ Ок... хубисхалай һүүлээр удаа дараалан һур... нээгдэжэ, «шэнэһэнэй оёорые» гии...малша, таряаша хүн зониие эрдэм гэгээ...ргаһан түүхэтэй. Мүнөө аймаг дотор һур... һуурин, тосхон гэжэ байхагүй.

...ын аймагай пионернүүд, һурагшад ехэ... хамта ажалладаг, эрдэмэй үндэһэ шу... Жэшээнь, Гүндын дунда һургуулиин ...д туршалгын хүдэлмэри хэжэ, нюта...лда зохиһон шэнисын, капустын сорт... ургуулдаг байха юм.

... Үльдэргын дунда һургуули ВЛКСМ-эй ... вымпелээр шагнагдаһан. Юуб гэхэдэ, ...ргуулида баһал һонин хүдэлмэри хэгдэдэг. ... эндэхи пионернүүд, комсомолшууд ... һуралсалай түлөө тэмсэдэг байһаараа ... юм.

...ргэһөө баруулжаа холошье ябангүй, Хо... аймагай дайдада буухабди. Хориин айма... һургуулинуудаар аяншалхаа, улаан галстук ... эдиршүүл комсомол ахаяа дахажа, ок... дүүнэрээ дахуулаад, олоной ажалда ха...ха дуратай ха юм гэжэ ойлгохободи.

ХОРИИН аймагай 3264 пионерые хамтаруулһан 15 дружина бии. Бүхы дээрээ 147 отряд боложо хубаарһан. «Ходоодо бэлэн!» гэжэ хоёр жэлэй маршда хорин долоон отряд шалгаржа, түрүү зэргэдэ гараа. Аймагай һургуулинуудта 23 элдэб клубууд хүдэлнэ. Жэшээнь, «Вожата», «Ахамад классай һурагша», «Амаралтын үдэрэй клуб», мүн багашуулда хабаатай «Юундэ?», «Бишыхан хүбүүн» гэһэн клубууд һонин хүдэлмэри ябуулдаг. Бага-Хүрбын найман жэлэй һургуулиин пионернүүд «Ой модоной эдир нүхэд» гэһэн клубай гэшүүд юм. Клубай хэшээлдэ пионернүүд һонирхолтой болон юумэ мэдэжэ абадаг, түрэл байгаалиингаа баялигтай танилсадаг.

Загарайн аймагта пионернүүдэй хорин табан дружина хүдэлдэг. Сосновоборско найман жэлэй һургуулиин дружина түрүү зэргэдэ ябана. Тус дружинын бүхы пионернүүд «хоёргүйгөөр» һурахаһаа гадна, хахадһаа олонхинь «4», «5» гэһэн сэгнэлтэтэй. Хүндэтэ шалтагаангүйгөөр хэшээлһээ таһардаг нэгэшье һурагша байхагүй. Бэе бэедээ үнэн сэдьхэлһээ туһалалсадаг гурим эндэ заншалта болонги. Математикын, географиин, уран зохёолой кружогто олон пионер ябажа, сүлөөтэй сагаа һонёор үнгэргэдэг. Багашуул «Юундэ?» гэһэн клубта ябадаг. Сосновоборско һургуулиин пионернүүдэй һонин хэрэгүүд тухай «Пионерская правда» газетэ бэшээ һэн.

Гурбан аймагаар ябаһаар байтарнай, наранһье орохо болошобо хэбэртэй. Агаарай онгосын абяанһаа хурдаар ниидэбэшье, орохо газарнай олон, һонин хэрэгүүдшье элбэг байна ха юм. Бултыень хурга даража тоолохо болоо һаа, он жэлнүүдшье хүрэхэгүй хэбэртэй.

Инмэ бодолдо абтаһаар ябатарнай, Мухар-Шэбэрэй аймагай Хушуун-Үзүүрэй дунда һургуулиин хоёр дабхар шэнэ байшан харагдашаба. Энэ һургуулиин пионернүүдэй дружина суута мэргэн буудагша Цырен-Даша Доржиевай нэрэдэ хүртэнхэй. Пионернүүд нютагайнгаа баатар хүбүүнэй намтар тухай материал суглуулдаг, шэнжэлдэг байна. Эндэхи эдиршүүл түрэл һууринайнгаа түүхэ бэшэжэ байна. Олон пионернүүд Яхадай АССР-эй, Казахай ССР-эй, Калининска областиин эдиршүүлтэй бэшэг абалсана. «Манда эб найрамдал хэрэгтэй» гэһэн темээр эрхим зурагай конкурс олоной һонирхол хандуулаа һэн.

Нютаг бүхэндэ һонин юумэн олдохо байгаа һэн. Жэшээнь, Кабанскын аймагай Сэлэнгын 8 жэлэй һургуулиин дэргэдэ интернациональна хани нүхэсэлэй клуб бии болоһсор үнинэй. Тэрэ клубые англи хэлэнэй багша Т. М. Ирдынеева хүтэлбэрилнэ. Тус һургуулиин һурагшад 372 түхэригэй бэлэг Вьетнамай хүүгэдтэ эльгээгээ. Пионернүүд эрэлхэг тэмсэлшэ Анджела Дэвисэй нэрые клубтаа олгохо эрхын түлөө тэмсэжэ эхилээ. Тэдэнэр Анджелын эгэшэтэй бэшэг абалсадаг болоо. Февраль һара соо пионернүүдэй үүсхэлээр Анджела Дэвисые үмөөрэн аршалһан митинг Бабушкин хотодо олон зоной хабаадалгатайгаар үнгэргэгдөө. Хотын пионернүүд эрэлхэг коммунистые сүлөөлэгты гэһэн телеграмма ябуулаа.

РЕСПУБЛИКЫНГАА пионернүүдэй алдарта хэрэгүүдтэй танилсахадаа, хүүгэдэй дүтын хани нүхэр байһан, Коммунис партиин элитэ ехэ ажал ябуулагша Н. К. Крупскаягай иимэ үгэнүүд ээлүүдгүй һанагдаха юм: **«Пионер байха гээшэ имагтал улаан галстук зүүхэ гэһэн бэшэ юм. Пионер байха гээшэ оршон тойроной ажабайдалда хабаадаха гэһэн удхатай».** Ямар зүбөөр хэлэһэн үгэнүүд бэ!..

Манай пионернүүд ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлэгдэнэ. Жэшээ болгон дурдабал, Зэдын аймагай олон пионер нёдондо зун ехэшүүлтэй алляар хүдэлжэ, хониной ноохо хайшалалсаа, набшата тэжээл бэлдэлсээ.

Республикын пионернүүдэй ажалша гараар олдоһон хоёр мянга гаран түхэриг Анадыриин Пионернүүдэй ордоной барилгын жасада оруулагдаа һэн.

Ажалша гар... Хэндэшье тэрэ хэрэгтэй. Ажал хэхэ дурагүй гартай байбал, ехэ болоод, байхадаа, хэн болохтойб? Зайгуул гү? Хүнэй хүлһөөр «ундалжа» ябадаг аралжаа наймаашан гү? Үгы даа! Манай эдиршүүл иимэ ябадалтай эбсэхагүй!..

1970 оной апрель соо «Ажалай габьягай түлөө. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ» гэһэн медаляар Советскэ Союзай 24 пионер шагнагдаа һэмнай. Тэдэнэй дунда Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй дунда һургуулиин һурагша Наташа Тюменцева бии.

Үнэхөөрөөшье, Хэрэнэй дунда һургуулиин комсомолшууд болон пионернүүд ниитэдэ туһатай ажалда эдэбхитэйгээр хабаададаг даа. Суута үльгэршэ Сороковиков-Магайн намтараар материал суглуулхадаа, буряад литературын жасада хэрэгтэй юумэ хэнэ ха юм.

Заха холын Захааминда гү, али Саянай саадахи Ахада, булгаар элбэг Баргажанда гү, али ороор соёрүүлдаг Хойто-Байгалда, Алтай-Дунгын сэнгэлигтэ гү, али таряан долгито Бэшүүртэ — хаанашье ажаһуубал, һурабал, манай пионернүүд зүрхэндөө Ленинэй дүрые хадагалан, Эхэ орондоо туһатай эрхим хүнүүд болохоёо эрмэлзэнэ.

Эрхим хүнүүд бологты, эдиршүүл! Алдарта табин жэлээртнай амаршалая!

Л. НИМАЕВА,
ВЛКСМ-эй обкомой секретарь;
Л. НЕУДАЧИНА,
ВЛКСМ-эй обкомой инструктор;
Ц. ДОНДОГОИ,
манай корр.

ОЙН БАЯРТА

Владимир НАМСАРАЕВ.

Омог дуута
Оюун эдир пионерэй
Домог түүхэ
Дабтан хэлээд яалайб.
Эдир наһанайм
Эдирхэг нангин мэдэрэл
Наһан үедэм
Нэгэтэшье мартагдаагүй.
  Энхэргэн Эхэ оронойм
  Эгээл эдир эрхэтэд —
  Нарата совет гүрэнэйм
  Найдал дүүрэн Ерээдүй!

Гал улаан
Гурбан дүлэ соробхиһон.
Ган булад
Гурбан хүсэ батадхаһан

Һүлдэ тэмдэгэйш
Һүртэ һайхан удха —
Коммунист,
Комсомол, пионер!
  Энхэргэн Эхэ оронойм
  Эгээл эдир эрхэтэд —
  Нарата совет гүрэнэйм
  Найдал дүүрэн Ерээдүй!

Жабхалан һүртэ
Жагсаалда зэргэ алхалан,
Жэмбүүр дуунай
Жэгүүртэ аялгаар дабшана.

«Хэзээдэ бэлэн!» —
Хэтын шахаа тангариг
Таби дахин
Түби дүүрэн дабтана.

  Энхэргэн Эхэ оронойм
  Эгээл эдир эрхэтэд —
  Нарата совет гүрэнэйм
  Найдал дүүрэн Ерээдүй!

Маркс, Ленинэй
Мүнхэ нангин һургаал —
Манай сагай
Мандаһан агуу туг!

Залуу үетэн
Замдаа халан абахал.

Сахижа нарин,
Сэхэ үнэншэ ябахал.
  Энхэргэн Эхэ оронойм
  Эгээл эдир эрхэтэд —
  Нарата совет гүрэнэйм
  Найдал дүүрэн Ерээдүй!

Закаменск хотын 3-дахи һургуулиин пионернүүд, комсомолшууд, багшанар В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Пионернүүдэй бүхэсоюзна эмхиин 50 жэлэй ойе һайнаар угтажа байна. Һургуулиин Ленинскэ таһалга соо һаруул, сэбэр юумэн бүхэн эмхитэй.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. 25 жэлдэ багшалжа ябаһан, Октябрийн революциин орденоор шагнагдаһан Е. А. Комарова 4-дэхи класста хэшээл хэжэ байна. 2. Пионернүүд Ира Побокова, Галя Борисова гэгшэд В. И. Ленинэй үбһэн отогой дүрсэ хаража байна.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГТА

Омогорхомоор даа!

Манай аймагай пионернүүдэй маша һонин хэрэгүүд тухай тоосоо бэшэжэрхихэ гэжэ һуун гээд... хэдэн үдэрөө һалгаагаа һэм. Тоосонууд үгы һаа, зохид һэн ха, хэды үнэтэй саг һалгана гээшэб гэжэ һанаа һэм. Теэд тоосонгүй баһа аргагүй бшуу. Тэрээнгүйгөөр тархиингаа хазайһан тээшэ аашалдаг болошохо бэшэ аалди?

Юрэдөө, манай аймагай пионернүүд Советскэ Союзай бүхы улаан галстугтан мэтээр, 50 жэлэйнгээ һайндэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр тэмдэглэжэ байна. «Хододоо бэлэн!» гэһэн Бүхэсоюзна маршын бүхы долоон шэглэлээр хоёр жэл соо ябажа, яһала ехэ юумэ бүтээгээбди. Тэрэ маршда 6507 пионер, 2600 гаран октябрята хабаадалсаа. Зүрхэндөө дүлэ бадаруулһан 300 гаран вожатанар бүхы октябрята болон пионернүүдые урагшань дахуулаа. Эдэнэр ахамад классуудта һурадаг комсомолшууд гү, али үйлэдбэриин түрүүшүүл. Жэшээнь, Галуута-Нуурай ГРЭС-эй комсомол-залуушуулай табан бригада, оёдолой фабрикада Е. Дугаровагай даадаг бригада, Галуута-Нуурай нэгэдэхи дунда һургуулиин комсомолшуудай классууд — эдэнэр коллективнэ вожатанар байгаа.

Ямар һонин хэрэгүүд эмхидхэгдэдэг һэм! «Зарница» гэжэ сэрэгэй наадаанда бүхы һургуулинууд хабаадалсадаг байгаа.

Тиигэжэ аймаг дотор 49 отряд, 3 дружина түрүү зэргын гэжэ соносхогдоо юм.

Баатар басаганай нэрэмжэтэ

Елена Волкова... Энэ нэрэ домогто оронхой. Буряад ороной эдиршүүл сагаантанда зэрлигээр саазалуулһан ород басаганай дүрые мартахагүй.

Жэшээнь, Сэлэнгын аймагай Дунда-Бүхэнэй найман жэлэй һургуулиин пионерскэ дружина Елена Волковагай нэрэмжэтэ юм. Хэнэй нэрэ зүүжэ ябанаш, тиимээр лэ оролдо гэжэ пионернүүд өөртөөшье, бэе бэедээшье захидаг. Баатар басаганай нэрые хухалхагүй гэжэ шадалаараа оролдодог.

«Ходоодо бэлэн!» гэһэн маршын хоёр жэлэй түсэб зохёохודоо, «Эрдэм бэлигэй орондо» гэһэн шэглэлээр олон отрядууд аяншалха гэжэ шиидээ һэн. Һаяхан тэндэ бүхы хэһэн юумэнэйнь дүн гаргагдаа. Тиигэжэ хэдэн отряд «Эрдэм бэлигэй ороной» эрхэтэд болоһоной путёвко абаа юм. Юундэб гэхэдэ, хүн бүхэн мэдэһэн юумэеэ нүхэдтөө ойлгуулха гэжэ оролдодог, «эрдэм бэлиг — эрхим баян» гэһэн уряа доро һайн һуралсалай түлөө тэмсэдэг.

Тэрээнһээ гадна Дунда-Бүхэнэй һургуулиин пионернүүд туршалгын участок дээрэ хүдэлхэ дуратайнууд. Биологиин багшанарай хүтэлбэри доро хэды ехэ туршалгын хүдэлмэри хээ гээшэб.

Ц. ДАНДАРОВА,
ВЛКСМ-эй Сэлэнгын райкомой хүдэлмэрилэгшэ.

...-дахи «Б»

...ан-Үдын нэгэдэхи интернат ...улиин 5-дахи «Б» классай ...рнүүдэй отрядта гушан дүр...шүүд бии. Пионернүүд ... журам һайнтай, ажалда ...ай. Хоёр жэлэй туршада үр...эн «Хододоо бэлэн» гэ... Бүхэсоюзна маршда эдэбхи... хабаадаа юм.

Манай класс һургуули соо...гэдэхи һуури эзэлдэг, — ... 5-дахи «Б» классай хүмүү...шэ Жалсан Батуевич Сан... хөөрэнэ. — Цырендор... Цырен-Ханда, Халудорова ...осолова Надмидцо гэгшэд ...табаар» һурадаг. Манай ...нүүд бэе бэедээ туһалдаг, ...һанаа өөдэнь татаха гэжэ ...ог заншалтай...

...рээшье, табадахиин пио...д хоорондоо эбтэй даа. ...о намартаа классаараа хү...ража, нохойн хоншоор суг... хатаагаад, Вьетнам эль... байна. Чукоткын пионернүүдтэ баригдажа байһан Ордониие бодхоолгодо хубитаяа оруулан, 120 түхэриг мүнгэ эльгээгээ.

Пионернүүд концерт бэлдэхэ дуратайнууд. Наада бэлдээд, Улаан-Үдын, Мухар-Шэбэрэй, Загарайн, Кабанскын аймагуудай нютагуудта ошожо, хэдэн концерт табиһан байха юм.

5-дахи «Б» классайхид Москвагай, Элистын, Ленинградай, Таллинай, Минскын, Волгоградай болон бусад хотонуудай пионернүүдтэй бэшэг бэшэлсэдэг. Гадна Латвиин ССР тухай материал суглуулдаг юм ха. Материал суглуулха хэрэгтэнь бэшэгүүд туһалдаг. Жэшээнь, Даугавпилс хотын 1-дэхи дунда һургуулиин 5-дахи «Б» классай, Агинска интернат һургуулиин һурагшадай эльгээһэн бэшэгүүд, альбомууд баян материал болоно.

Пионернүүдэй хэһэн, суглуулһан юумэн ехэ. Тиимэһээ 5-дахи «Б» классай пионернүүдэй отрядта «Түрүү зэргын отряд» гэһэн нэрэ зэргэ олгогдоо.

Л. БАДМАЕВА.

НАҺААРААШЬЕ МАРТАХАГҮЙБ

Энэ жэлдэ Владимир Ильич Ленинэй ту[illegible] би пионер болооб. Соведүүдэй талмай дээр[illegible] хүшөөгэй хажууда сбор боложо, бидэниие [illegible]абаа һэн. Советскэ Союзай пионерэй тангариг [illegible] гансаараа хэлээбди. Торошоно аа гүб гэжэ һан[illegible]а ехээр зобооб. Теэд торонгүй, һайнаар хэлээб даа.

Владимир Ильичэй хүшөөгэй дороһоон[illegible] өөдэ харахадам, угаа томо байгаа. Тиигээд минии хэлэхые тон анхаралтайгаар шагнажа һууна гэжэ һанааб.

Мүнөө пионерэй галстук хүзүүндэмни улаабхина. Улаан галстугтай болоод, пионерэй 50 жэлэй һайндэр угтаһандаа баяртайб. Энээнээ би наһаараашье мартахагүйб. Һайн хүн болохо гэжэ ходо оролдохоб, номоо һайнаар үзэхэб.

ЭРДЭНИ ХАЙДАПОВ,
Улаан-Үдын 52-дохи һургуулиин 3-дахи классай һурагша.

ШОГ

...ОЖОМ БОЛЮУЖАБ»...

...дахи нлассай ... Бал-Доржо гэ... хүн һургуулиһаа ..., ууртай байба. ...гаабши? — гэ... эсэгэнь һанаа...бо.

...гаашьегүйб.

...эд юундэ иимэ ...?

— Зжы! Намайе хоёр һараар урид түрэхээ ягаа һэмши? гээд, Бал-Доржо уйлашаба.

— Үгы, энэшни яана гээшэб? — гэжэ эхэнь гайхаба. — Үбшэн хүрэшэбэ гээшэ гү?

— Ү-ү-үб-шэн хү-хүрөөгүй! Намайе пионер болгоогүй. Наһаншни... хүсөө-гүй гээ, — гэжэ байжа хүбүүнэйнгээ һугшархада, эхэ эсэгэ хоёрынь юунэй болоһые одоошье ойлгожо, һанаагаа амарба.

— Мухаа! Бү уйла даа, нюураа угаагаад эдеэлэ. Хожом тиигэхээ болюужаб, — гэжэ эхэнь хүбүүгээ аргадажа оробо.

Ц. ЦЫРЕНОВА.

ХОЁР ГАЛСТУК

Цокто НОМТОЕВ, Социалис Ажалай Герой.

Ехэ наһатай боложо һургуулида ороһон би 1925 ондо Хэжэнгын эхин һургуулиин хоёрдохи класста һуража байгааб.

Ленин багшын аалһаар жэл болоһон үдэр багшамнай эгээл уужам класс соо Ленин багшын наһа бараад хэбтэһэн зурагай урда бидэнээ жагсааба.

Манай һургагша Дугар-Цырен Доржиевич баруун сарбуудаа хара бүд уянхай, урдамнай зогсожо:

— Һурагшад, мүнөөдэр гашуудалта үдэр. Энэ үдэр В. И. Ленин багша нүгшэһэн юм. Агуу зүрхэниинь тогтожо, арад зонһоо мордоһоор тэбхэр жэл болобо. Ленин багшын нүгшэбэшье, тэрэнэй сэсэн һургаал мүнхэ! Ленинэй номнолоор манай зүрхэн логшоно. Агууехэ хэрэгыень үргэлжэлхэ хүнүүд таанар болонот. Энэ нангин уялга дүүргэхээр бэеэ бэлдэхэ, һураха, ухаажаха уялгатайг. Тиихын тула Ленинэй захяагаар «һураха, һураха ба һураха» ёһотойт. Ленинэй нэрэмжэтэ пионерэй эмхиин зэргэдэ жагсахаяа хүлеэжэ байһан үдэртнай ерээ. Пионерэй эмхи таанарые ехэ хэрэгтэ хүмүүжүүлхэ...

Бултандамнай пионерэй тангариг уншуулаад, улаан галстук хүзүүндэмнай зүүлгээ һэн. Миниишье дагсагар, хониной хуушап арһаар оёһон буряад дэгэлэй затагар энгэртэ шад улаан галстук туяа татан һанжаа бэлэй.

«Ленинэй хэрэгтэ бүхы наһаяа зорюулхабди» гэһэн арюун һайхан бодол пионер бүхэнэй зүрхэ эзэлэн байгаа. Энэ һанал бүхы наһан соомнай мартагдаагүй. Пионер ябажа, ехэ юумэ ойлгоһон зомди. Гүлмэрхэн ухаандамнай олон һайханиие нэбтэрүүлжэ, мууһаа абарһан байгша. Саашаа комсомолой зэргэдэ удаан ябаад, 1939 оной апрель һара соо Коммунис партиин гэшүүн болон орожо, наһанайм ехэ хүсэл бэелүүлэгдэһэн.

1968 оной алтан намар Хэжэнгын аймаг уряалаар айлшалжа ошоходоо, Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Хэжэнгын дунда һургуулиин һурагшадтай гайхамшаг оршон байдалда уулзахадамни, гурбан эдир пионер ерэжэ, намайе хүндэтэ пионер болгожо, хүзүүндэмни улаан галстук зүүлгээ һэн. Энэ ушар намайе ехэ уярааа, хоёр галстугай хоорондохи ута зам, олон хэрэг ухаандам зурагад гэжэ һанагдаа һэн.

Минии үетэн, намһаа хойшонхи үеынхид ямаршье мэргэжэл шадабаритай хүн болоһон һаа, анхандаа пионер ябаһан, тэндэһээ арюун замаа эхилһэн байдаг даа. Тиимэһээ В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Пионернүүдэй бүхэсоюзна эмхиин 50 жэлэй ойн арюун баяр — бултанай түүхэтэ һайндэр мүн.

ЭДИР ЗҮРХЭНЭЙНЬ СОХИСО

...ЖЭЛ. Хододоо эдирхэн Пио... табитай болобо. Теэд һан... сагаан үһэн үгы зандаа. ...энь үнөөхил эдир зүрхэ... сохилһоор!

... Ленинэй нэрэмжэтэ Пио...дэй бүхэсоюзна эмхиин 50 ... һайндэр бултандамнай ха... Мүнөө үеын совет хү...улта шахуу пионерэй гал...үһэн, хонгёо дуута горнын ... барабанай нээрээтэ хүгжэ...рхэн соогоо шэнгээһэн бай...

... түрүүшын үсөөхэн пионер... пионервожатануудай ажал ...дые, эдэбхи үүсхэлые ...һанаб.

... ороноймнай комсомол мэ...адай комсомол партиин...ээлдэ харюу болгон, пио...дэй эмхиие һайнаар хүтэл...ээ оролдодог һэн. РКСМ... ...адай обком түрүүшын ... эхилжэ, эдиршүүлэй эм...рин анхарал хандуулдаг ... Хүүгэдэй коммунис хү... ударидаха тусхай бюро бии ...һон байгаа. Эгээл бэрхэ, ... эдэбхитэй комсомолшууд ...й райкомуудай инструкто... ...милогдодог байгаа. Пионе...дэлмэри ябуулагшад хэр... харюусалгатайгаар шэлэг...һэм гэһэн асуудалые удаада...энүүд элирүүлнэ: комсо... обкомдо пионерскэ хүдэл...шэ байһан Мила Славина ...нь мэдээжэ литературна хүдэлмэрилэгшэ болоһон; һүүлээрнь тэрэ хүдэлмэридэнь ороһон А. Бурлакова врач болоо. И. Ильин, И. Шадонов гэгшэд улаан профессурын институт дүүргэээ; Б. Ванданов КИМ-эй Дурна зүгэй таһагта хүдэлмэрилөө һэн; тиихэдэ В. Бакман юрист, М. Рампилова хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат, Ф. Ершова (Ленинэй орденой кавалер) чекист болоһон намтартай.

Комсомолой ударидалга доро пионерэй хүдэлөөн үргэн замдаа түргөөр гараа юм. 1923 ондо Дээдэ-Үдэдэ пионерэй үсөөхэн бүлэгүүд байһан аад (хүдөөдэ үгы байгаа), 1924 оной эхиндэ 250 гэшүүдтэй долоон отряд бии болоод байгаа бшуу. Тиихэдэ республика доторнай 1.200 хүүгэд пионер нэрэтэй болонхой һэн.

Түрүүшээр пионерэй хүдэлөөн нилээд олон бэрхэшээлтэй ушараа. Юуб гэхэдэ, ямаршье материальна тэдхэмжэ байгаагүй. Байра, саарһан, спортивна хэрэгсэлнүүд дуталдаха. Гэбэшье эдэ мэтын дутагдалнууд пионернүүдые, тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэдые айлгадаггүй һэн. Эдэбхи үүсхэл, һанаамгайзан — түрүүшын пионернүүдэй шэнжэ. Тэрэ сагайнгаа эрхэдэ тааралдуулан, нилээд һонин юумэ үүсхэдэг, эмхидхэдэг, сборнуудые үнгэргэдэг байгаа бшуу. Жэшээнь, Дээдэ-Үдэдэ нэгэ отряд комсомольско клубай хашаа соо байһан нэгэ сарай эзэлээд, тэрэнээ ехэ гоёор шэмэглэжэ, сэдьхэл зүрхэ халяама һонин сбор хэдэг һэн.

Түрүүшээр коммунистнарай, партизануудай, совет эдэбхитэдэй, түрүү интеллигенциин үри бэенэр пионернүүд болодог байгаа һэн. Совет засагта эсэргүү үзэлтэй хүнүүд, гээгдэнги байһан зарим түрэлхид пионернүүдтэ ехэ дурагүйдэдэг бэлэй. Зарим түрэлхид пионер болохыень хүүгэдтээ зүбшөөдэггүй, хараадаг, сохидогшье байгаа. Гадна пионерэй улаан галстук зүүһэн хүнүүдтэй бү хөөрэлдэгты, тэдэндэ бү дүтэлэгты гэжэ хүүгэдээ хашадаг, хаадаг түрэлхид дайралдагша һэн. Тиимэһээ зарим айлай үхибүүд эхэ, эсэгэһээ нюусаар пионер болодог, сборто хабаададаг байһан юм. Энэ юун тухай хэлэнэб гэхэдэ, хубисхалай һэбшээн Буряад нютагта үлеэжэ, хүүгэдэй, эдиршүүлэй сэдьхэл зүрхэндэ һайхан үрэһэ тарижа эхилһэн байгаа гээшэ.

Пионернүүдэй һонин ажал имагтал эдиршүүлэй мэдэрэлдэ һайнаар нүлөөлөө бэшэ, мүн баһа түрэлхидэйньшье дунда хүндэтэй боложо захалаа.

Пионернүүдэй эмхи түргөөр ургадаг һэн. 1925 оной май һарада 4.000 пионер, мянгаад октябрята тоологдожо байгаа. Партийна организациин хүтэлбэри доро, нютагай Соведүүдэй, түрүүшын ажахынуудай, багшанарай дэмжэлгээр комсомолшууд дүү үетэнөө коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхын тула сагаа гамнадаггүй бэлэй.

Сбор дээрэ пионернүүд уран зохёол, газетын статья уншадаг, ханын һонин гаргадаг байһан. Гадна элдэб наада, зүжэг бэлдэжэ, олондо харуулдаг һэн. Тэрэ үеын пионернүүд ниитын ажабайдалда угаа эдэбхитэйгээр хабаададаг бэлэй. Революционно дуунуудые дуулалдан, парадта ябахадань, воскресннгүүдтэ хүдэлхэдэнь, үгытэйшүүлэй хүүгэдтэ туһалхадань, пионернүүд гээшэ хожомоймнай найдал гэжэ наһажаал коммунистнар омогорходог байһан юм. Тэдэнэр эндүүрээгүй бшуу!

Олон хүн бүри пионер ябаха даа, Коммунис партидаа, социалис Эхэ орондоо үнэн сэхээр ургаха эхин шатын һургуули гараһан байхал. Түрүүшын пионернүүдэй нэгэн Д. Болсохоев инженер боложо ургаад, хожомынь Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшээр томилогдоһон юм. Механизатор, Социалис Ажалай Герой Д. Дымбрылов баһал өөрынгөө үедэ пионер ябаһан. Түүхын эрдэмэй кандидат Д. Жалсабон Пионернүүдэй бүхэсоюзна слёдто хабаадаһан.

Соведүүдэй ороной Пионер түрэл Коммунис партиингаа анхаралай ашаар, Комсомол ахынгаа хүтэлбэри доро табин жэлэй туршада алдарта замаар урагшаа ото дабшажа ябаа. Пионернүүдэй һайхан хэрэгые хараад, сэдьхэлээ баясуулха сэнэггүй хүн манай орондо байхагүй. Мүнөө үедэ наһаа хүсэһэн аад, пионерэй галстук зүүгээгүй, октябрёнок болоогүй үхибүүн олдохогүй аабза. Пионер болохоёо һанаһан хүүгэдээ хараадаг, хашадаг түрэлхид табяад жэлэй саада тээ байһан юм гэхэдэ, мүнөөнэй эдиршүүл ехэл гайхадаг, ойлгожо ядадаг. Зүб даа, тэрэ гэһээр хэды ехэ уһан урдажа ошооб, саг ямараар хубилааб гэжэ ойлгохонь мүнөө үеын эдиршүүлдэ бэрхэтэй ха юм.

Гэбэшье тэрэниие ойлгохо шухала. Тиигэбэл мүнөөнэй пионернүүдэй ажал хэрэг бүришье гүнзэгы удхатай байха. Эдир түүхэшэд тэрэ талаараа яһала ехэ юумэ хэдэг байна. Улаан-Үдын пионернүүдэй байшанда пионерэй эдир түүхэшэдэй паяхан үнгэрһэн шалгалта тэрэниинь элеэр гэршэлнэ.

Үнгэрһэн түүхын удха шанарые зүбөөр ойлгохо ябадалдань эдир пионернүүдтэ бидэшье туһалха үүргэтэйбди. «В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Пионернүүдэй бүхэсоюзна эмхиин 50 жэл тухай» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай тогтоол имагтал пионернүүдтэ хабаатай бэшэ бшуу. Наһаяа хүсэһэн совет эрхэтэд — коммунистнар, комсомолшууд — пионернүүдэй, октябрятануудай хүмүүжүүлэгшэд байха уялгатай гэжэ тогтоол соо хэлээтэй...

Хододоо эдирхэн Пионер 50-тай болобо. Пионерэй эмхиин мүндэлһэн жэлдэ түрэһэн хүнүүдшье табитай боложо, һаншагаа сайгаа. Зүгөөр улаан галстук зүүһэн пионернүүдэй дорюун жагсаалда ябажа хүмүүжэһэн хүнүүд зүрхөөрөө үтэлдэггүй. Юуб гэхэдэ, табитай болобошье, Пионер хододоо эдирхэн зандаа. Эдир зүрхэнэйнь сохисо барабанай нээрээн мэтэ, бидэниие аян замда дуудаһаар.

Пионерэй дорюун алхасатай хамта хүлөө жэгдээр татая, нүхэд! Пионерэй һайндэр — бидэнэй баяр!

Н. МУНКОЕВ,
тусхайта пенсионер.

ПИОНЕРНҮҮДЭЙ ЭМХИИН 50 ЖЭЛ

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи хуудаhанда).

Һуралсалдаа амжалта туйлаха гээшэ Пионернүүдэй эмхиин гол зорилго болоно. Энэ эрмэлзэл «Хажуудаш гээгдэнги нэгэшье хүн байха ёhогүй», «Бүхы класссараа удаадахи класста орохо» гэhэн уриануудай дотор элирхэйлэгдэнхэй. Үхибүүд hургуулиhаа гадуур—үхибүүдэй техническэ клубуудта, эдиршүүлэй станцинуудта, оборонно ба уран hайханай кружогуудта ябажа, эрдэм шудалдаг, ашатай туhатай дадал дүршэл олодог байха юм. Мүнөө сагай эрдэм ба техникэ, литература болон искусство шудалха гэhэн үхибүүдэй эрмэлзэл hуралсалдаа бүри харюусалгатайгаар хандаха ябадалдань туhалдаг, түргэн ухаатай, hүбэлгэн, оролдосотой болгодог байна. Һургуулиинхидай амаралтынь hонирхолтой, ашатай туhатай байхын тулада шухала бүхы юумэ Совет гүрэн ба олониитэ хэнэ. Манай орон дотор мүнөө пионернүүдэй 3870 шахуу ордон ба байшан, эдир техникүүдэй 600 гаран станци, эдир натуралистнуудай 400 шахуу станци, город шадарай 10 мянга гаран лагерьнууд бии. Хүдэлмэришэдэй клубуудай дэргэдэ үхибүүдэй уран hайханай, техническэ, спортын кружогууд эмхидхэгдээд, эдиршүүлэй дунда хүмүүжүүлгын ехэ хүдэлмэри ябуулжа байдаг. Үхибүүдэй хүгжэмэй, уран hайханай 4 мянга 500 гаран hургуулинууд нээгдэнхэй, 760 мянга гаран хүбүүд ба басагад тэндэ ябажа, бэлиг шадабаряа бүрилдүүлнэ.

Пионернүүдэй мэдэлдэ «ехэшүүлэйшье» үсөөн бэшэ техникэ үгтэнхэй. Эдир морягуудай клубуудта гол мүрэнэй, далайншье суднанууд бии байдаг. Эдир түмэр замшадай клубууд өөhэдын түмэр замуудтай. Үхибүүдэй наада зугаань олохон ушарнуудта үнэнтэ зохёол бүтээлэй шэнжэнүүдтэй болоно. Хүдэлмэришэнэй гү, али хүдөөгэй хүдэлмэрилэгшын мэргэжэл шудалха хүсэл эрмэлзэлыень батадхана.

Комсомолой эмхинүүд пионернүүдэй дунда ябуулагдадаг хүдэлмэриин түхэл маягуудые саг үргэлжэ үргэдхэнэ, тэдэнээ бүри hонирхолтой, олониитын аша туhатай ажалай шэнжэтэй болгохо гэжэ оролдоно.

Пионернүүдэй hүүлэй үеын бүхэсоюзна хэрэгүүд гэбэл: «Ленинскэ одод, яларыт!» гэhэн дружинануудай хүдэлмэриие харалга, «Ленинэй захянуудта үнэн байха», «Хододоо бэлэн!» гэhэн отрядуудай бүхэсоюзна марш, «Зарница» гэдэг сэрэгэй-спортын наадан арад зоной ажалай амжалта илалтанууд тушаа үхибүүдэй hонирхолые бүри ехэ болгоно. Аха нүхэдэйнгөө жэшээе халан абаха тэhэн эрмэлзэл үүсхэнэ.

Владимир Ильич Ленинэй амиды мэндэ байхадань, үхибүүдэй түрүүшын коммунис бүлэгүүд болон нэгэдэлнүүд эмхидхэгдэжэ эхилhэн юм. Партиин, гүрэнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад тэдэ бүлэгүүд болон эмхинүүдэй тогтолго, ургалтаар hонирходог байгаа. Ургажа ябаа залуу үетэнэй эрилтэ хэрэглэмжэ, hонирхол тушаа анхаралтайгаар хандадаг ябадал манай орон дотор заншал болонхой. Пионерэй дружинануудай суглаанууд дээрэ сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэд, эрдэм болон соёлой мэдээжэ ажал ябуулагшад, үйлэдбэриин солото хүнүүд үгэ хэлэдэг байна. Энэнь коммунис общественэ эдэбхитэйгээр байгуулалсагшад болохо гэhэн хүсэл эрмэлзэл эдиршүүлдэ нэбтэрүүлхэ, тэдэниие совет арадай революционно, дайшалхы ба ажалай алдарта ёhо заншалнуудай үндэhөөр хүмүүжүүлхэ ябадалда туhа хүргэнэ.

Үхибүүдэй дунда ябуулагдадаг хүдэлмэридэ ВЛКСМ-hээ гадна, мүн профсоюзууд, Армиин ба Флодой политорганууд, ДОСААФ, спортын бүлгэмүүд, уран бэлигтэнэй холбоонууд хабаададаг. Үхибүүдэй hонирходог хэрэгүүдтэ тэдэ эмхинүүд саг үргэлжын анхарал хандуулна. Ургажа ябаа үетэнэй эрилтэ хэрэглэмжые хангаха гэжэ оролдоно. Юундэб гэхэдэ, Советүүдэй ороной ерээдүйн байдал мүнөөнэй октябрятануудай, пионернүүдэй, комсомолшуудай оролдолго хүсэлэлгэhөө дулдыдаха байха гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев хэлээ hэн.

(ТАСС).

БАЯР ЁhОЛОЛОЙ ПЛЕНУМ

Пионернүүдэй Бүхэсоюзна эмхиин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын Октябрьска райкомой баяр ёhололой пленум «Текстильщик» гэжэ соёлой байшан соо үнгэргэгдэбэ. ВЛКСМ-эй тус райкомой секретарь В. Маслова «Пионернүүдэй 50 жэлэй түүхэ тухай» элидхэл хээ. Район доторхи 35, 50, 20-дохи болон бусад hургуулинуудай пионерэй эмхинүүд hайнаар хүдэлмэрилнэ, дайнай болон ажалай ветеранууд Д. М. Мункоев, Н. И. Козулина, И. В. Ченкиров, Н. В. Агильдин гэгшэд үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ туhална гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэhэн байна.

КПСС-эй Октябрьска райкомой секретарь В. Н. Башкеев районойнгоо комсомолшууд болон пионернүүдые бүгэдэ арадай hайндэрөөр амаршалаад, КПСС-эй райкомой зүгhөө комсомолойнгоо эмхидэ дурасхаалай адрес барюулаа. Ургажа ябаа залуу үетэниие коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ Улаан-Үдын Октябрьска районой комсомолшуудай туйлаhан амжалтануудай ехэ байhан тухай дурасхаалай адрес соо хэлэгдэнхэй.

Комсомолой горкомой секретарь нүхэр Хардаева соёлой байшан соо сугларhан пионернүүдые амаршалха зуураа, ходоо В. И. Ленин шэнгеэр хүдэлхыень, hурахыень ба ажаhуухыень хүсөө, ахалагша пионервожатануудта ВЛКСМ-эй горкомой зүгhөө Хүндэлэлэй грамотануудые барюулаа. Тэдэнэрэй дунда үнинэй багша, 20-ёод онуудай пионер, мүнөө үедэ районой эдэбхитэдэй нэгэн Сарра Ароновна Мункоева бии. Тэрэшэлэн тус районой олон hургуулиин вожатанар болон hуралсалай таhагые даагшад районойнгоо комсомолой эмхиин Хүндэлэлэй шангуудта мүн лэ хүртөө.

«Владимир Ильич Ленин шэнгеэр ажаhуая, hурая, хүдэлмэрилэе!» гэhэн уряатайгаар республикын бүхы пионернүүд болон комсомолшуудай эмхинүүдтэ хандаhан дэлгэрэнгы хандалга пленум дээрэ абтаhан байна.

Пленумэй түгэсхэлдэ үхибүүдэй уран hайханай коллективүүдэй хүсөөр hонирхолтой концерт табигдаа.

К. ДАНИЛОВ.

Эдиршүүлдэ туhатай

Карл Марксын нэрэмжэтэ гудамжын 23-дахи байшангай пионернүүд hайн hайхан хэрэг үүсхэhэн. Гурбан жэлэй урда тээ үхибүүд гэр байрын комитедэй ханын газетэ гаргадаг болохо гэжэ хөөрэлдөө hэн. Мүнөө тэрэ газетэнь «Пионер» гэжэ нэрлэгдэбэ. Эдэбхитэй пионернүүд Таня Коренева, Тамара Семёнова, Марина Вылкова, Марина Селянина, Галя Выдрина гэгшэд редколлегиин бүридэлдэ hунгагдаhан байгаа.

1969 оной майн нэгэндэ газетын түрүүшын номер гаража, үхибүүдые, үндэр наhатаниие шье hонирхуулhан юм. Тэрэ сагhаа хойшо ханын hонин hарадаа хоёр дахин таhалгаряагүй гаража байна. 23-дахи байшанда ажаhуудаг наhатайшуулые Майн нэгэнэй, Агуу ехэ Октябриин hайндэрөөр эдиршүүл амаршалдаг заншалтай.

Энэ жэлэй Майн нэгэндэ гараhан газетынгаа номерые гоё hайханаар шэмэглээ. Юуб гэхэдэ, түрүүшын номерой гаража эхилhээр гурбан жэлэй ойе тэмдэглэхэ гэжэ редколлеги шиидээ hэн. Газетынгаа гурбан жэл соо хэhэн хүдэлмэриин дүн гаргаа. Номдоо hайнаар hурадаг, ниитын журам наринаар сахидаг үхибүүдые, саад, сэсэрлиг гэхэ мэтые hайн дураараа харууhалдаг байгаалиин ханинарые, эдиршүүлэй эмхидхэhэн hайн hайхан үүсхэлые дэмжэдэг наhатайшуулые магтаhан байна.

Иигэжэ үхибүүдэй эмхидхэhэн «Пионер» гэжэ газетэ олондо туhатай хүмүүжүүлхы хүдэлмэри ябуулна гээшэ.

Д. КОЛМАКОВ.

ЭДИР ТҮҮХЭШЭДЭЙ СЛЁТ

В. И. ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ Пионернүүдэй бүхэсоюзна эмхиин 50 жэлэй hайндэртэй дашарамдуулан, үнгэржэ байhан долоон хоногой туршада Улаан-Үдэдэ олохон үйлэ хэрэгүүд болоно. Пионернүүдэй hайндэрэй долоон хоногой эхиндэ «Түрүү зэргын отряд» гэhэн солодо хүртэгшэдэй баяр ёhололой сборнууд городой гурбан райондо тус тустаа болоо. Удаань ниислэл хотын эдир түүхэшэдэй слет, октябрятска сэрэгшэдэй парад, Пионернүүдэй бүхэсоюзна сбор (hургуули бүхэндэ), 50 жэлэй ойн баярта зорюулhан баяр ёhололой үдэшэ гэхэ мэтын үйлэ хэрэгүүд олониитын анхарал татаба. Үглөөдэр Советүүдэй талмай дээрэ пионернүүдэй ехэ парад болохо юм.

Мүнөө бидэ майн 16-да зарлагдаhан эдир түүхэшэдэй городской слёт тухай тобшоор хөөрэхэмнай. Советүүдэй талмай дээрэ, Владимир Ильич Ленинэй хүшөөгэй дэргэдэ эдир түүхэшэдэй тоосооной үедэ эрхимлэжэ гараhан 850 пионер сугларба. Гурбан районой эдир түүхэшэдэй штабуудай түрүүлэгшэнэр слёдто хабаадахаар бэлэн байhан тухайдаа элидхэбэ. Ниислэл хотын эдир түүхэшэдэй «Орлёнок» гэжэ штабай түрүүлэгшэ Саша Огнев слёдой баяр ёhололой жагсаалые нээгээ. Ниислэл хотын пионернүүдэй эмхиин тугай асарагдахада, барабан нэержэ, горн шэнхинэжэ, тэндэ сугларhан пионернүүд айлшад салют үгэн угтаба. Городой гурбан районой түлөөлэгшэд түрсүүгтэй ургамал сэсэгүүдые В. И. Ленинэй хүшөөдэ табяа.

Удаань слёт оперно театрай ордон соо хүдэлмэриеэ үргэлжэлүүлээ. Слёдто хабаадалсахаяа ерэhэн айлшад — түрүүшын пионернүүд, пионерскэ хүдэлмэрилэгшэ ябаhан нүхэд, «Орлёнок» гэжэ штабай гэшүүд президиумдэ уригдан hуурияа эзэлбэ.

«Барабан, нэерыш!» гэhэн командын соностохолоор, сценын ойро жэрыдэhэн эдир барабаншад hүр жабхалантайгаар барабануудаа нэерүүлшэбэ. Пионернүүдэй эгээл түрүүшын отрядай барабаншан ябаhан Валентин Иванович Пластинин ендэртэ гаража, амаршалгын багахан үгэ хэлээд:

— Бидэнэй эгээл дуратай дуун— «Эдир барабаншан тухай дуун» дуулахыетнай гуйнаб, — гэжэ пионернүүдтэ хандаба. Президиумэйхид, мүн зал соо hуугшад хүл дээрээ бодожо, бүхы үеын пионернүүдэй дуратай дуун ханхинаса дууладаа. Түрүүшын пионернүүд — мүнөө hаншагаа сайhан үбгэн аба, хүгшэн эжынэр «Эдир барабаншан тухай дуун» алтан одотой улаан, ногоон будённовконуудые, пилотконуудые үмдэhэн эдиршүүлтэй хамта омогтой доріюунаар дууладаба.

Эдир түүхэшэдэй районно штабуудай элидхэл шагнахада hонин

ХИЛЫН саанаhаа — телефон, телеграф, радио

БОНН

ЕХЭ УДХАТАЙ ШИИДХЭБЭРИ

ТАСС

Советскэ Союзтай ФРГ-гэй хэhэн договорые эсэслэн баталха тухай хуулиин проектые ФРГ-гэй Бундестаг майн 17-до hайшаагаа. Парламентын 248 депутат хуулиин проектые hайшааажа дуугаа үгэhэн, 10 депутат буруушааhан байна. Дуугаа үгэлгын үедэ Бундестагай 238 депутат hаналаа бариба.

ПНР ба ФРГ-гэй хоорондын договорые ФРГ-гэй Бундестаг энэл үдэр эсэслэн баталаа. 248 депутат договорые эсэслэн баталха тухай хуулиин проектые hайшааажа дуугаа үгэhэн, 17 депутат буруушааhан, 230 депутат hаналаа бариhан байна.

Москвада, Варшавада батлагдаhан договорнууд тушаа коалиционно ба правительствада ороогүй партинуудай бэлдэhэн хамтын тогтоолые Бундестаг hайшаагаа. 491 депутат тогтоолые hайшааажа дуугаа үгэhэн, табан депутат hаналаа бариhан байна.

Эсэслэн баталалгын гуримай ёhоор, энэ хуулиин проектнүүд ондоо палатада — Бундесрагта, хаража үзэгдэхэ юм.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

ЛОНДОН. (ТАСС). Һүүлэй 48 часай турша соо Белфастдэ болоhон хорото үйлэ хэрэгүүдэй үеэр 8 хүн алуулаа, 60 гаран хүн шархатаа. Майн 14-дэ энэ хотодо 100 гаран тулалдаан болоhон байна. Бэллимэрфи районе дохи кафе соо тэhэрэлгын болохо үедэ 60 хүн шархатаа. Хархис хүсэнүүд минэ табиhан байгаа ха гэжэ багсаагдана.

ТОКИО. (ТАСС). Профсоюзай 830 нэгэдэлдэ хабаатай япон ажалшад Окинавадахи американ сэрэгэй баазануудые үгы хэхын тула майн 15-да бүхы орон дотороо буhалгаануудые хэбэ. Окинава арал дээрэ засаглаха эрхэ мүнөөдэр Японд бусаан үгтөө. Хүдэлмэришэд ба алба хаагшадай буhалгаануудые Японой профсоюзуудай Генеральна совет, бэеэ даанхай профсоюзуудтай харилсаа тогтоохо совет эмхидхэhэн байна.

Токиогой «Мэйдзи» парк соо буруушаалгын митинг болобо. Энээндэ хабаадагшад США-гай ядерна зэбсэггүйгөөр, сэрэгэй баазагүйгөөр Окинавые бусааж үгэхэ эрилтэтэй транспарантнуудые бариад, городой үйлсэ гудамжануудаар ябаба.

НАЙРОБИ. (ТАСС). Тананаривеhээ абтаhан мэдээсэлнүүдэй ёhоор, майн 15-да профсоюзуудай уряагаар Малагасийска ниислэл хотын гүрэнэй ба үмсын бүхы шахуу предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд, алба хаагшад буhалгаалба. Тананаривегэй буhалгаа хэжэ байhан студентнэр, hурагшадтай hанал нэгэтэй байhанаа мэдүүлжэ, тэдэнэр бүгэдэ ниитын буhалтаа эмхидхэhэн байха юм.

ВАШИНГТОН

Аяншалгадаа бэлдэнэ

ТАСС

Президент Р. Никсон Кэмп-Дэвидтэ ерээд, Москва ошохо бэлэдхэл хэжэ байна гэжэ хэблэлэй асуудалнуудаар Сагаан байшангай түлөөлэгшэ пресс-конференци дээрэ мэдүүлбэ.

АЛЖИР

АЙЛШАЛГЫНГАА ДҮҮРЭЭ

ТАСС

Кубын Коммунис партиин ЦК-гай Нэгэдхэн секретарь, Революционно правительствын Премьер-Министр Фидель Кастро Рус Алжирта айлшалгынгаа hүүлээр Софи ошохоёо мордобо. Хүндэтэ айлшан орон соогуурнь аяншалжа, промышленна барилгануудтайнь танилсаhан байна.

Кубын ба АНДР-эй хоорондохи харилсаа хоблоос хүгжөөхэ асуудал, уласхоорондын гол шухала асуудалнуудые, тодорхойлон хэлэбэл: Индохитадтахи, Дүтын Зүүн зүгтэхи, Африка болон Латиин Америкэдэхи байдалые хөөрэлдөөнүүдэйнгээ үедэ зүбшэн хэлсээ.

БАГДАД

Ирагай Коммунис партиин ЦК-гай мэдүүлгэ

ТАСС

Ирагай правительствадахи хоёр министрэй тушаал эзэлхые ИКП-гэй зүбшөөhэнтэй дашарамдуулан, Ирагай Коммунис партиин ЦК мэдүүлгэ тунхаглаа.

Энэ партиин хэдэ хэдэн болохотой ябуулга хэhыень харадда абажа, БААС гэдэг засаг баригша партиин дурадхалда ИКП зүбшөөлөө үгөө гээд мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Национальна түрүү үзэлтэй партинуудай ба хүсэнүүдэй нэгэдэмэл фронт Ирагта байгуулха зорилготойгоор национальна ябуулга хэхэ документын проектые олондо ойлгуулха, хоёр ороной хоорондохи харилсаа холбооной шухала шата болоhон, СССР ба Ирагай хоорондын хани барисаан, харилсаа холбоон тухай договор баталhан, Советскэ Союзай, Венгриин туhаламжаар орон дотороо нефть олзоборилдог болохо гэхэ мэтэ шухала хэрэгүүд хэгдэhэн байгаа.

ИКП правительствада хабаадалсахадаа, Ирагай ажалшадай ашаг туhые хамгаалха, түрүү хараа шэглэлтэй хуулинууд ба туйлалтануудые гүйсэдхэхэ, батадхахын түлөө тэмсэхэ юм.

НЬЮ-ЙОРК

ГАРЛЕМДЭХИ МАРКСИС ТҮБ

ТАСС

Марксис шэнжэлгэнүүдые хэхэ институт Нью-Йоркдо, негрнүүдэй ажаhуудаг Гарлемэй райондо баяраар оршон байдалда нээгдээ.

Энэ институт үндэhэ яhанай илгаа гаргалгые буруушаан тэмсэгшэдтэ туhа хүргэхэ, тэмсэжэ байгаа бүхы хүсэнүүдые нэгэдүүлгын түб болохо юм гэжэ США-гай Коммунис партиин Генеральна секретарь Гэс Холл, нээлгын ёhололой үедэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглэбэ. Негр арадай эрхэ сүлөөгөө олохо ябадалдань марксизм-ленинизм лэ зүб зам заадаг гэжэ тэмдэглэдэг байhан д-р Уильям Дюбуагай нэрээр институт нэрлэгдэхэнь гээд США-гай Компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Уильям Паттерсон мэдээсээ.

ХАНОЙ

ИНДОХИТАДТАХИ БАЙЛДААНУУД

ТАСС

Майн 14-дэ американ авиаци Хойто Вьетнамай Намха провинциин гол мүрэнүүдтэ минэнүүдые табяа, ороной зарим газар нютагуудые бомбодоо гэжэ ДРВ-гэй Гадаадын хэрэгүүдэй министерство мэдүүлбэ. США-гай сэрэгэй харата ябуулгануудые Гадаадын хэрэгүүдэй министерство эрид буруушаан шүүмжэлээд, ДРВ-гэй бэеэ даанхай, аюулгүй байдалда хоро хүргэhэн бүхы ябуулгануудаа болюулха эрилтэ табиба.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Бороо хура ехээр орожо, Урда Вьетнамай зарим нютагуудтахи сэрэгэй ябуулгануудта hаад тойбо татна гэжэ американ информационно агентствэнүүд Сайгонhоо мэдээсэнэ.

НЬЮ-ЙОРК

ПАТРИОДУУД ДОБТОЛЖО ҮРГЭЛЖЭЛhӨӨР

ТАСС

Майн 17-до Урда Вьетнамай Плейка хото шадар шанга тэhэрэлгэ болобо. Арадай сүлөөлэлгын хүсэнүүд тус хотын захада оршодог hомо хэрэгсэлнүүдтэй склад тэhэлээ. Патриодууд Контум хотодохи сэрэгэй аэродромые буудаhан байна. Майн 16-ай hүни сүлөөлэлгын хүсэнүүд 2 самолет буудажа унагаагаа, гурбан вертолет hандаагаа.

Американ «В-52» түхэлэй хүндэ бомбардировщигууд Урда Вьетнамай Куангчи, Тхыатхиен провинцинуудай сүлөөлэгдэhэн нютагуудые hүниин турша соо 19 дахин бомбодоhон байна.

ПАРИЖ. (ТАСС). Майн 17-ной hүни Пномпень хото шадар шанга байлдаанууд болобо. Ниислэлhээ урагшаа хэдэн километрэй газарта шэбээлhэн Пномпениин сэрэгүүдэй бэхилэлгэнүүдтэ Камбоджын патриодууд добтолго хээ.

ХАНОЙ. (ТАСС). Каосан Патет Лао агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Лаосой патриотическа хүсэнүүд дүн хамтадань дайсанай 2364 самолет, вертолёт буудажа унагааhан, hандааhан байха юм.

ВАШИНГТОН

С. АГНЮ САЙГОНДО

ТАСС

Сайгон хархис засагай хүтэлбэрилэгшэдтэй, Урда Вьетнамдахи американ сэрэгүүдэй командованитай хөөрэлдөөнүүдые хэхын тула США-гай вице-президент С. Агню майн 17-до Бангкокhоо Сайгон ерэбэ.

ВАШИНГТОН

Үндэhэ яhанай илгаа гаргана

ТАСС

Америкын Холбоото Штадуудта үндэhэ яhанай илгаа гаргалгаhаа уламжалан, хэдэн миллион негр зон hанаандань тааралhан мэргэжэл шудалха аргагүй болонхой. Хүнүүдые ажал хүдэлмэридэ оруулха правительственна комисси нимэ тобшолол хэхэ баатай болобо. США-гай промышленностиин зарим hалбаринуудта тусхай шэнжэлгэ хэхэдээ, жэшээнь, электропромышленностьда ажалладаг хүдэлмэришэдэй—1,9 процентнь, металлистнуудай дундаhаа оройдол нэгэ процентнь негрнүүд болоно гэжэ комисси тодорхойлоо.

ВАШИНГТОН

СЭРЭГЭЙ ТУhАЛАМЖАДА—ХЭДЭН МИЛЛИАРД ДОЛ[ЛАР]

ТАСС

США-гай гүрэнэй секретарь У. Роджерс харийн гүрэнүүдтэ туhа хүргэхын тула мүнгэ hомолхо асуудалаар сенадай комиссида үгэ хэлэхэдээ, мүнгэн hангай шэнэ жэлдэ нимэ туhаламжа үзүүлхын тула 3,5 миллиард доллар hомолhон правительствын программые hайшаахыень уряалба.

2 миллиард 150 миллион доллар — сэрэгэй урьhаламжа туhаламжада гаргашалагдаха байна. Урда Корейн зэбсэгтэ хүсэнүүдые hэргээлгэдэ ... миллион доллар hомологдохо хараалагдана. США-гай правительство 585 миллион доллар сайгон дахуул сэрэгүүдтэ ... хэ юм ха. Горитой мүнгэн ... ранльда, Грецидэ үгтэхэ ...

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ

Н-03523. Заказ № 12